

Migration

Sammanfattning

Utskottet behandlar i detta betänkande ett stort antal motionsyrkanden från den allmänna motionstiden 2014/15 som rör asyl- och migrationsfrågor samt svenskt medborgarskap. Bland annat behandlas frågor om skyddsbehov, könsrelaterad förföljelse, samarbetet inom EU, asylprocessen, verkställighet av avvisnings- och utvisningsbeslut, förvar, visering och svenskt medborgarskap.

Utskottet avstyrker samtliga motionsyrkanden.

I ärendet finns 22 reservationer (M, SD, V, FP, KD) och ett särskilt yttrande (M).

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	6
Utskottets överväganden	7
Migrations- och flyktingpolitik	7
Könsrelaterad förföljelse m.m.	15
Människosmuggling	18
Det gemensamma europeiska asylsystemet	19
Asylprocessen	25
Verkställighet av avvisnings- och utvisningsbeslut	31
Utvisning på grund av brott	37
Förvar	40
Visering	41
Medborgarskap	44
Reservationer	48
1. Flyktingpolitiken, punkt 1 (SD)	48
2. Flyktingpolitiken, punkt 1 (V)	49
3. Flyktingpolitiken, punkt 1 (KD)	50
4. Utlänningslagstiftningen, punkt 2 (M, SD)	51
5. Könsrelaterad förföljelse, punkt 3 (V)	51
6. Könsrelaterad förföljelse, punkt 3 (FP)	52
7. Människosmuggling, punkt 4 (SD)	53
8. Det gemensamma europeiska asylsystemet, punkt 5 (M)	53
9. Det gemensamma europeiska asylsystemet, punkt 5 (SD)	54
10. Det gemensamma europeiska asylsystemet, punkt 5 (V)	55
11. Det gemensamma europeiska asylsystemet, punkt 5 (FP)	56
12. Det gemensamma europeiska asylsystemet, punkt 5 (KD)	56
13. Asylprocessen, punkt 6 (SD)	57
14. Asylprocessen, punkt 6 (V)	58
15. Verkställighet av avvisnings- och utvisningsbeslut, punkt 7 (V)	59
16. Utvisning på grund av brott, punkt 8 (SD)	60
17. Förvar, punkt 9 (SD)	61
18. Förvar, punkt 9 (V)	61
19. Visering, punkt 10 (SD)	61
20. Visering, punkt 10 (V)	62
21. Medborgarskap, punkt 11 (SD)	63
22. Medborgarskap, punkt 11 (V)	64
Särskilt yttrande	65
Verkställighet av avvisnings- och utvisningsbeslut, punkt 7 (M)	65
<i>Bilaga</i>	
Förteckning över behandlade förslag	66
Motioner från allmänna motionstiden 2014/15	66

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Flyktingpolitiken

Riksdagen avslår motionerna

2014/15:82 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkandena 1, 17, 18, 20–22 och 30,

2014/15:1043 av Patrik Jönsson (SD),

2014/15:1270 av Johnny Skalin (SD),

2014/15:1656 av Maria Ferm (MP) i denna del,

2014/15:1905 av Göran Hägglund m.fl. (KD) yrkande 3 i denna del,

2014/15:2194 av Lars Eriksson (S),

2014/15:2563 av Annika Lillemets m.fl. (MP),

2014/15:2705 av Mikael Jansson och David Lång (SD) och

2014/15:2866 av Mattias Karlsson m.fl. (SD) yrkandena 2, 3, 11, 12, 16 och 18.

Reservation 1 (SD)

Reservation 2 (V)

Reservation 3 (KD)

2. Utlänningslagstiftningen

Riksdagen avslår motion

2014/15:2639 av Elisabeth Svantesson m.fl. (M) yrkande 1.

Reservation 4 (M, SD)

3. Könrelaterad förföljelse

Riksdagen avslår motionerna

2014/15:82 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkandena 15 och 16,

2014/15:175 av Johanna Jönsson (C),

2014/15:1571 av Rickard Nordin och Johanna Jönsson (C) yrkandena 2 och 3,

2014/15:2180 av Jonas Gunnarsson m.fl. (S) yrkandena 1, 2, 4 och 6 samt

2014/15:2316 av Jan Björklund m.fl. (FP) yrkande 12.

Reservation 5 (V)

Reservation 6 (FP)

4. Människosmuggling

Riksdagen avslår motion

2014/15:2524 av Kent Ekeröth m.fl. (SD) yrkandena 39–41.

Reservation 7 (SD)

5. Det gemensamma europeiska asylsystemet

Riksdagen avslår motionerna

2014/15:82 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkandena 4–6,

2014/15:1656 av Maria Ferm (MP) i denna del,
 2014/15:1882 av Birgitta Ohlsson m.fl. (FP) yrkande 2,
 2014/15:1905 av Göran Hägglund m.fl. (KD) yrkande 3 i denna del,
 2014/15:2201 av Jonas Gunnarsson m.fl. (S) yrkande 4,
 2014/15:2394 av Robert Halef (KD),
 2014/15:2866 av Mattias Karlsson m.fl. (SD) yrkandena 4, 29, 30, 32
 och 33 samt
 2014/15:2993 av Karin Enström m.fl. (M) yrkande 30.

Reservation 8 (M)

Reservation 9 (SD)

Reservation 10 (V)

Reservation 11 (FP)

Reservation 12 (KD)

6. Asylprocessen

Riksdagen avslår motionerna

2014/15:82 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkandena 10–12 och 25–27,
 2014/15:1127 av Kent Ekeroth (SD) yrkandena 1 och 2,
 2014/15:1187 av Lawen Redar (S),
 2014/15:2524 av Kent Ekeroth m.fl. (SD) yrkande 16 och
 2014/15:2866 av Mattias Karlsson m.fl. (SD) yrkandena 5, 8–10 och 13.

Reservation 13 (SD)

Reservation 14 (V)

7. Verkställighet av avvsnings- och utvisningsbeslut

Riksdagen avslår motionerna

2014/15:82 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkandena 19, 23, 24, 28 och 29,
 2014/15:1343 av Solveig Zander och Ulrika Carlsson i Skövde (C),
 2014/15:1871 av Robert Hannah och Birgitta Ohlsson (FP),
 2014/15:2203 av Emanuel Öz (S),
 2014/15:2270 av Amir Adan (M) och
 2014/15:2639 av Elisabeth Svantesson m.fl. (M) yrkandena 2 och 3.

Reservation 15 (V)

8. Utvisning på grund av brott

Riksdagen avslår motionerna

2014/15:221 av Torkild Strandberg och Allan Widman (FP),
 2014/15:2524 av Kent Ekeroth m.fl. (SD) yrkandena 8–14 och 29 samt
 2014/15:2871 av Mattias Karlsson m.fl. (SD) yrkande 21.

Reservation 16 (SD)

9. Förvar

Riksdagen avslår motionerna

2014/15:82 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkandena 33 och 34 samt
 2014/15:2524 av Kent Ekeroth m.fl. (SD) yrkande 17.

Reservation 17 (SD)

Reservation 18 (V)

10. Visering

Riksdagen avslår motionerna

2014/15:82 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkandena 7 och 32,

2014/15:447 av Robert Hannah och Birgitta Ohlsson (FP) yrkandena 1 och 2,

2014/15:822 av Rickard Nordin (C) yrkande 2 och

2014/15:2866 av Mattias Karlsson m.fl. (SD) yrkandena 6, 7, 28 och 31.

Reservation 19 (SD)

Reservation 20 (V)

11. Medborgarskap

Riksdagen avslår motionerna

2014/15:82 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 31,

2014/15:208 av Torkild Strandberg (FP),

2014/15:406 av Birgitta Ohlsson och Maria Weimer (FP),

2014/15:2866 av Mattias Karlsson m.fl. (SD) yrkandena 19–24 och

2014/15:2911 av David Lång och Mikael Jansson (SD) yrkandena 4–6.

Reservation 21 (SD)

Reservation 22 (V)

Stockholm den 24 mars 2015

På socialförsäkringsutskottets vägnar

Fredrik Lundh Sammeli

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Fredrik Lundh Sammeli (S), Johan Forssell (M), Mikael Cederbratt (M), Markus Wiechel (SD), Lars-Arne Staxäng (M), Yilmaz Kerimo (S), Maria Ferm (MP), Linus Bylund (SD), Emma Carlsson Löfdahl (FP), Roland Utbult (KD), Teresa Carvalho (S), Patrik Engström (S), Tina Ghasemi (M), Johanna Haraldsson (S), Paula Holmqvist (S), Christina Höj Larsen (V) och Johanna Jönsson (C).

Redogörelse för ärendet

Utskottet behandlar i detta betänkande ett flertal motionsyrkanden om asyl- och migrationsfrågor samt om svenskt medborgarskap. Motionerna väcktes under den allmänna motionstiden 2014/15.

En redovisning av motionerna finns i bilagan.

Utskottets överväganden

Migrations- och flyktingpolitik

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om bl.a. förändringar av flyktingpolitiken och om begreppet väpnad konflikt.

Jämför reservationerna 1 (SD), 2 (V), 3 (KD) och 4 (M, SD).

Gällande ordning

FN-konventionen från 1951 om flyktingars rättsliga ställning (Genèvekonventionen), som ratificerades av Sverige 1954, innehåller bl.a. en definition av vem som ska anses som flykting och föreskriver förbud mot avvisning eller utvisning av personer till ett land där de riskerar förföljelse eller till ett land där de inte åtnjuter trygghet mot att bli sända till ett land där de riskerar förföljelse. I konventionen definieras en flykting som en person som i anledning av en välgrundad fruktan för förföljelse på grund av sin ras, religion, nationalitet, tillhörighet till viss samhällsgrupp eller politiska åskådning befinner sig utanför sitt hemland och som inte kan eller på grund av sin fruktan inte vill begagna sig av hemlandets skydd.

Definitionen i 4 kap. 1 § utlänningslagen, förkortad UtL, av vem som är flykting har samma lydelse som i Genèvekonventionen, dock anges uttryckligen att denna rätt gäller oberoende av om förföljelsen utgår från landets myndigheter eller, om dessa inte kan antas erbjuda trygghet mot förföljelse, från enskilda. Dessutom omfattar flyktingbegreppet personer som förföljs på grund av kön eller sexuell läggning.

Med alternativt skyddsbehövande avses enligt 4 kap. 2 § UtL en utlänning som befinner sig utanför det land som han eller hon är medborgare i, därför att

1. det finns grundad anledning att anta att utlänningen vid ett återvändande till hemlandet skulle löpa risk att straffas med döden eller att utsättas för kroppsstraff, tortyr eller annan omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning, eller som civilperson löpa en allvarlig och personlig risk att skadas på grund av urskillningslöst våld med anledning av en yttre eller inre väpnad konflikt, och

2. utlänningen inte kan, eller på grund av sådan risk som avses i 1 inte vill, begagna sig av hemlandets skydd.

Med övrig skyddsbehövande avses enligt 4 kap. 2 a § UtL en utlänning som befinner sig utanför det land han eller hon är medborgare i, därför att han eller hon

1. behöver skydd på grund av en yttre eller inre väpnad konflikt eller på grund av andra svåra motsättningar i hemlandet känner välgrundad fruktan att utsättas för allvarliga övergrepp, eller

2. inte kan återvända till sitt hemland på grund av en miljökatastrof.

Även när det gäller andra skyddsbehövande än flyktingar saknar det betydelse om det är landets myndigheter som är ansvariga för att utlänningen löper de risker som har angetts eller om dessa myndigheter inte kan antas erbjuda trygghet mot att utlänningen utsätts för sådana risker genom handlingar från enskilda.

Som flykting, alternativt skyddsbehövande eller övrig skyddsbehövande anses även en person som är statslös och som av de uppräknade skälen befinner sig utanför det land där han eller hon tidigare haft sin vanliga vistelseort. För den som är statslös flykting krävs dessutom att han eller hon inte kan, eller på grund av sin fruktan inte vill, återvända till detta land.

Ett uppehållstillstånd som beviljas ovan nämnda grupper ska vara permanent eller gälla i minst tre år. Tillstånd får dock vägras i vissa fall, t.ex. om flyktingen genom ett synnerligen grovt brott visat att det skulle vara förenat med allvarlig fara för allmän ordning och säkerhet att låta honom eller henne stanna i Sverige (5 kap. 1 § UtlL).

Om uppehållstillstånd inte kan ges på annan grund, får tillstånd beviljas en utlänning om det vid en samlad bedömning av utlänningens situation finns sådana synnerligen ömmande omständigheter att han eller hon bör tillåtas stanna i Sverige. Vid bedömningen ska utlänningens hälsotillstånd, anpassning till Sverige och situation i hemlandet särskilt beaktas. För barn får uppehållstillstånd beviljas om omständigheterna är särskilt ömmande. (5 kap. 6 § UtlL)

Upphållstillstånd ska som huvudregel ha sökts och beviljats före inresan i Sverige. Undantag görs emellertid för bl.a. den som söker uppehållstillstånd som flykting eller annan skyddsbehövande (5 kap. 18 § UtlL).

Motionerna

I kommittémotion 2014/15:2639 av Elisabeth Svantesson m.fl. (M) begärs i yrkande 1 ett tillkännagivande om behovet av en översyn av utlänningslagstiftningen. Motionärerna anför att den svenska lagstiftningen har vuxit fram under lång tid och efter hand ändrats på grund av europeisk lagstiftning. Detta har gjort den svårhanterad. Utlänningslagen bör därför ses över utifrån ett juridiskt perspektiv i syfte att göra den mer lättillgänglig och överblickbar.

I partimotion 2014/15:2866 av Mattias Karlsson m.fl. (SD) begärs i yrkande 2 ett tillkännagivande om att begränsa asylinvandringen i enlighet med kriterierna i FN:s flyktingkonvention och till ett antal kvotflyktingar. I yrkande 3 begärs ett tillkännagivande om att undantagsvis utfärda tillfälliga uppehållstillstånd för personer som inte fullt ut lever upp till kraven i FN:s flyktingkonvention men som av ytterst starka humanitära skäl ändå inte omedelbart kan återvända till sitt hemland, ett närliggande område eller sitt första asylland. Vidare begärs i yrkande 11 ett tillkännagivande om att de som inte följer regelverket för ansökan om asyl genast ska avvisas till det land de

senast kom ifrån. Därtill begärs i yrkande 12 ett tillkännagivande om att den som vistas i landet illegalt ska avvisas omgående utan att få sin sak prövad. I yrkande 16 begärs ett tillkännagivande om att samhällsorientering ska vara obligatorisk för alla som söker uppehållstillstånd i Sverige. Den ska ge en bra introduktion om Sverige och livet i Sverige, praktiska kunskaper om skyldigheter, rättigheter och möjligheter samt kännedom om det svenska samhällets kultur, historia och värdegrund. Slutligen begärs i yrkande 18 ett tillkännagivande om att uppehållstillstånd endast bör beviljas som tillfälliga tillstånd och att permanenta uppehållstillstånd därmed bör avskaffas som tillståndsform.

Patrik Jönsson (SD) begär i motion 2014/15:1043 ett tillkännagivande om behovet av att se över praxis för beslut om kollektiva permanenta uppehållstillstånd. Motionären anser att det inte bör vara möjligt för Migrationsverket att i ett s.k. rättsligt ställningstagande besluta att uppehållstillstånd som beviljas syrier i normalfallet ska vara permanenta.

I motion 2014/15:1270 av Johnny Skalin (SD) begärs att regeringen ska återkomma till riksdagen med ett förslag på ett poängsystem för beviljande av uppehållstillstånd som baseras på individens möjligheter att på ett bra sätt ta del av det svenska samhället. Motionären anser att genom att ställa högre krav på invandrarna minskar både samhällets och enskilda människors kostnader för ett ineffektivt mottagande.

Mikael Jansson och David Lång (båda SD) begär i motion 2014/15:2705 ett tillkännagivande om att regeringen måste redovisa hur stora kostnaderna för asyl- och anhöriginvandringen är. Motionärerna framhåller att beräkningar av expertis pekar på att kostnaderna för invandringen i realiteten är stora. Svenska väljare måste därför få veta hur mycket av skattebetalarnas pengar som förbrukas för att upprätthålla den nuvarande asyl- och invandringspolitiken.

I partimotion 2014/15:82 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) begärs i yrkande 1 ett tillkännagivande om att det är av största vikt att stärka svenska myndigheters respekt för asyldrätten och Genèvekonventionen. Om inte de mänskliga rättigheterna respekteras för de människor som har minst möjligheter och resurser att föra sin talan kommer andra gruppers rättigheter att angripas längre fram. I yrkande 17 begärs ett tillkännagivande om att se över flyktingskapsbestämmelsen i utlänningslagen så att dess tolkning överensstämmer med gällande internationell rätt. Den svenska rättens krav på att risken för förföljelse ska vara sannolik för att beaktas stämmer inte med flyktkonventionen. Kravet bör i stället ligga mellan ”sannolik” och ”möjlig”. Vidare begärs i yrkande 18 ett tillkännagivande om en sådan översyn av bestämmelserna om skydd vid väpnad konflikt, urskillningslöst våld eller svåra inre motsättningar att skyddet blir mer heltäckande. Motionärerna framhåller att det råder stora oklarheter vad gäller tolkningen av bestämmelserna om internationellt skydd för den som flytt från bl.a. en väpnad konflikt. Därtill begärs i yrkande 20 ett tillkännagivande om att regeringen bör lägga fram förslag till en ändring i utlänningslagen så att Sverige uppfyller

Europakonventionens krav på utredningsskyldighet och bevisbörda i fråga om tortyr. Motionärerna anför att Sverige inte uppfyller kraven att dels ta in ett expertutlåtande om orsaken till skadorna, dels bevisa att det inte finns någon risk för tortyr vid en utvisning till hemlandet. I yrkande 21 begärs ett tillkännagivande om att regeringen måste föra en politik som uppfyller de förpliktelser som följer av att ha ratificerat Europakonventionen om de mänskliga rättigheterna. För att Sverige ska uppfylla sina förpliktelser enligt konventionen behöver fler asylsökande få sina tortyrskador utredda. Vidare begärs i yrkande 22 ett tillkännagivande om att ändra 5 kap. 6 § första stycket UtLL. Motionärerna anser att tolkningen av begreppet ”synnerligen ömmande omständigheter” är mycket restriktiv. Begreppet bör därför ändras till ”särskilt ömmande omständigheter”. Slutligen begärs i yrkande 30 ett tillkännagivande om att införa en borte gräns i asylprocessen. Motionärerna anför att om ärenden drar ut på tiden kan detta få allvarliga konsekvenser. Det gäller exempelvis för barnfamiljer där barnen hunnit rota sig i Sverige och för ensamkommande barn som hinner fylla 18 år under handläggningstiden. Därför bör den som har ansökt om uppehållstillstånd och inte har fått ett lagakraftgäande beslut inom 18 månader från ansökan beviljas uppehållstillstånd om inte särskilda skäl talar emot det.

I partimotion 2014/15:1905 av Göran Hägglund m.fl. (KD) begärs i yrkande 3 i denna del ett tillkännagivande om vikten av en fortsatt human flyktingpolitik. Bland annat anføres att Sverige bör fortsätta att stå upp för och ha en generös flyktingpolitik och vara en fristad för människor på flykt undan krig och förföljelse. Varje asylsökande bör få den rättssäkra prövning han eller hon har rätt till.

Lars Eriksson (S) begär i motion 2014/15:2194 ett tillkännagivande om en översyn av lagstiftningen mot bakgrund av utvisningsärenden av kristna konvertiter. Motionären framhåller att trots att Europadomstolen har anförut att kristna konvertiter som flytt från Iran inte ska återsändas dit har Sverige i vissa fall gjort detta.

Maria Ferm (MP) begär i motion 2014/15:1656 i denna del ett tillkännagivande om en öppen och human migrationspolitik. Visionen är en värld utan gränser där alla har möjlighet att flytta men ingen tvingas fly. Reformerna bör sättas i fokus och handla om att stärka människors rättigheter i stället för att handla om att utmåla migrationen som ett hot eller ett problem. Motionären ger ett antal exempel på konkreta reformer som bör genomföras.

I motion 2014/15:2563 av Annika Lillemets m.fl. (MP) begärs ett tillkännagivande om att Sverige bör bli en fristad för visseblåsare och författare från andra länder som förföljs eller hotas i sina hemländer.

Utskottets ställningstagande

Av Migrationsverkets årsredovisning 2014 framgår att under de senaste åren har ett ökat antal människor sökt sig till Sverige för att få skydd. 2011 sökte 29 600 personer asyl i Sverige. År 2012 var antalet 44 000 för att 2013 öka till

54 300. Under 2014 ökade antalet till 81 300, varav 30 500 kom från Syrien. Antalet avgjorda asylärenden under 2014 var ca 55 300, vilket är något lägre jämfört med föregående år då ca 56 700 avgjordes. Antalet bifall 2014 var ca 32 500 och antalet avslag ca 9 400. Siffrorna visar i likhet med 2013 en fortsatt ökning av bifallsandelen jämfört med föregående år.

Utskottet anser att Sverige ska ha en human flyktingpolitik och vara en fristad för dem som flyr undan förföljelse och förtryck. Rätten och möjligheten att söka asyl ska värnas i alla lägen och i alla länder. Målet bör vara att säkerställa en långsiktigt hållbar migrationspolitik som inom ramen för den reglerade invandringen värnar asylrätten, underlättar rörlighet över gränser och tillvaratar migrationens utvecklingseffekter. En viktig del bör vara att, genom vidarebosättning i Sverige, i samarbete med UNHCR ge skydd för flyktingar och andra skyddsbehövande som inte har tillgång till någon annan varaktig lösning.

Sverige är bundet av folkrättsliga förpliktelser inom såväl internationell flyktingrätt som mänskliga rättigheter i övrigt. Detta innebär att flyktingrättens olika delar alltid ska tillämpas. Till exempel får en asylsökande inte avvisas eller utvisas till ett land där hans eller hennes liv eller frihet hotas på grund av ras, religion, nationalitet, tillhörighet till en viss samhällsgrupp eller politisk åskådning (principen om ”nonrefoulement”). Utskottet kan konstatera att detta är en grundläggande princip som måste respekteras. Vidare konstaterar utskottet att utlänningslagens definition av vem som är flykting i princip överensstämmer med Genèvekonventionens men att lagen även tillförsäkrar andra skyddsbehövande en principiell rätt att få uppehållstillstånd i Sverige. Det gäller bl.a. den som inte kan återvända till sitt hemland på grund av en yttre eller inre väpnad konflikt eller en miljökatastrof. Sverige är ett land som har en tradition av öppenhet mot omvärlden. Detta återspeglas också i den gällande asylagstiftningen, som även bygger på internationella konventioner om mänskliga rättigheter som Sverige har tillträtt och är bundet av. Sverige erbjuder således skydd i större utsträckning än internationella överenskommelser kräver. Denna politik har ett starkt stöd i riksdagen.

Att begränsa rätten till asyl till kriterierna i flyktingkonventionen och till ett antal kvotflyktingar som föreslås i motion 2014/15:2688 (SD) skulle enligt utskottet innebära att andra skyddsbehövande i stort sett inte längre skulle kunna beviljas uppehållstillstånd. Enligt utskottet kan det inte komma i fråga att begränsa rätten till skydd på detta sätt. Vidare är det enligt utskottets mening otänkbart att den som vistas här utan tillstånd eller som inte följer regelverket för asylansökan ska direktavvisas. En sådan ordning skulle riskera att komma i konflikt med Sveriges internationella förpliktelser eftersom sökanden mycket väl kan ha flyktinskäl och därmed en i princip ovillkorlig rätt till skydd. Utskottet motsätter sig även att asylprövningen ska grunda sig på ett poängsystem och ett införande av regler som innebär att personer som bedöms vara i behov av skydd inte ska kunna beviljas annat än tidsbegränsade uppehållstillstånd.

Svenska regler om invandring, som således bygger på dels en rad internationella konventioner om bl.a. rätt till skydd och om mänskliga rättigheter, dels EU-lagstiftningen, kan inte anses vara en fråga om ekonomi. Utskottet anser därför att det saknas skäl för riksdagen att ta initiativ till en särskild redovisning av kostnaderna för bl.a. asylinvandringen.

Utskottet konstaterar att s.k. visseblåsare och författare omfattas av samma asylregler som andra asylsökande. De har således möjlighet att ansöka om asyl i Sverige och bli prövade enligt gällande regler.

Med det anförda avstyrks motionerna 2014/15:1270 (SD), 2014/15:2688 (SD) yrkandena 2, 3, 11, 12 och 18, 2014/15:2705 (SD), 2014/15:1656 (MP) i denna del, 2014/15:2563 (MP), 2014/15:82 (V) yrkandena 1 och 17 och 2014/15:1905 (KD) yrkande 3 i denna del.

Utskottet konstaterar att ändringar i utlänningslagstiftningen kan komma att göras med anledning av de omarbetade asylprocedur- och mottagandedirektiven samt Dublin- och Eurodacförordningarna. Utskottet utgår från att regeringen i de sammanhangen överväger behovet av en översyn av lagstiftningen. Det finns därför inte skäl för riksdagen att nu göra ett tillkännagivande om en översyn av utlänningslagstiftningen. Motion 2014/15:2639 (M) yrkande 1 avstyrks med det anförda.

Utskottet noterar att det i lagen (2010:197) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare finns särskilda bestämmelser om att en kommun ska erbjuda samhällsorientering för nyanlända invandrare som omfattas av lagen, bl.a. flyktingar och andra skyddsbehövande. Enligt lagen (2013:156) om samhällsorientering för vissa nyanlända invandrare ska kommunerna även erbjuda samhällsorientering för personer som inte omfattas av målgruppen i etableringslagen. Det rör främst anhöriginvandrare som är skrivna i en kommun och som har fyllt 18 men inte 65 år. De flesta utlänningar som har fått uppehållstillstånd erbjuds således samhällsorientering. Utskottet finner inte skäl att föreslå ett tillkännagivande om att även Migrationsverket ska erbjuda obligatorisk samhällsorientering för asylsökande. Motion 2014/15:2866 (SD) yrkande 16 avstyrks därmed.

När det gäller Migrationsverkets rättsliga ställningstaganden vill utskottet peka på att dessa är generella rekommendationer om tillämpningen av lagar och förordningar inom Migrationsverkets verksamhetsområde. Ställningstagandena tas fram i syfte att åstadkomma en enhetlig och likformig rättstillämpning inom verket och ska göras mot bakgrund av gällande svensk och internationell rätt. Utskottet noterar att det alltid ska göras en individuell bedömning av asylskälen och att Migrationsöverdomstolen är den instans som slutligt fastställer praxis i utlänningsärenden. Motion 2014/15:1043 (SD) avstyrks med det anförda.

Som redovisas ovan kan såväl alternativt skyddsbehövande som övriga skyddsbehövande beviljas uppehållstillstånd på grund av att det i hemlandet pågår en yttre eller inre väpnad konflikt. Av regeringens proposition Genomförande av skyddsgrundsdirektivet och asylprocedurdirektivet (prop. 2009/10:31) kan utläsas att skillnaden mellan de båda bestämmelserna om

väpnad konflikt är att skyddet enligt bestämmelsen om alternativt skyddsbehövande är snävare än det skydd som bestämmelsen om övrig skyddsbehövande ger. Bestämmelsen om alternativt skyddsbehövande ger skydd åt en civilperson som skulle utsättas för en verklig risk att drabbas av ett allvarligt och personligt hot mot liv och lem på grund av urskillningslöst våld vid ett återvändande. Dessutom krävs att det finns en grundad anledning att anta att utlänningen vid ett återvändande skulle utsättas för en sådan verklig risk. När det gäller övrig skyddsbehövande ger bestämmelsen skydd åt den som behöver det på grund av en väpnad konflikt.

Migrationsöverdomstolen preciserade i ett vägledande avgörande den 6 oktober 2009 (MIG 2009:27) närmare vad som avses med ett tillstånd av inre väpnad konflikt i utlänningslagens mening. Enligt domstolen krävs att följande förutsättningar är uppfyllda. De svåra motsättningarna mellan befolkningsgrupperna ska innefatta utdragna och alltjämt pågående stridigheter mellan väpnade regeringsstyrkor och en eller flera andra organiserade väpnade grupper eller mellan två eller flera sådana grupper som strider mot varandra. Stridigheterna ska vara av sådan karaktär att de går utöver vad som kan klassas som inre oroligheter eller vad som endast utgör sporadiska eller isolerade våldshandlingar. Det ska vara utmärkande för civilbefolkningens situation att det våld som konflikten för med sig är urskillningslöst och så allvarligt att det finns grundad anledning att förmoda att en civilperson bara genom sin närvaro skulle löpa en verklig risk att utsättas för ett allvarligt och personligt hot mot liv och lem. Definitionen av begreppet väpnad konflikt bekräftades i en dom av Migrationsöverdomstolen den 24 februari 2011 (MIG 2011:4).

Migrationsöverdomstolen har som praxisbildande instans avgjort ärenden till vägledning för domstolarna. Utskottet följer frågan, men anser inte att det i nuläget finns något skäl för riksdagen att ta initiativ till en översyn i syfte att därutöver tydliggöra skillnaderna mellan det skydd som bestämmelserna om alternativt skyddsbehövande respektive övrig skyddsbehövande ger en skyddsbehövande i händelse av en yttre eller inre väpnad konflikt. Utskottet avstyrker därmed motion 2014/15:82 (V) yrkande 18.

Utskottet konstaterar att i Migrationsverkets Handbok i migrationsärenden anges beträffande ärenden där tortyr åberopas bl.a. följande. Handbok om förfarandet och kriterierna vid fastställande av flyktingars rättsliga ställning enligt 1951 års konvention och 1967 års protokoll angående flyktingars rättsliga ställning (UNHCR:s handbok) anses vara en viktig rättskälla när det gäller förfarandet i mål eller ärenden om flyktingskap (MIG 2006:7). Av UNHCR:s handbok framgår bl.a. följande. En allmän rättslig princip är att bevisbördan ligger hos den som åberopar en viss omständighet. I flertalet fall har en sökande som flyr undan förföljelse endast med sig det allra nödvändigaste och saknar ofta identitetshandlingar. Medan bevisbördan sålunda i princip ligger på den sökande delas skyldigheten att ta reda på och värdera alla relevanta fakta mellan sökanden och utredaren. Om sökandens

redogörelse förefaller trovärdig och det inte finns goda skäl att anta det motsatta, bör sökanden ges en fördel av det uppkomna tvivelsmålet.

Enligt den s.k. officialprincipen är det Migrationsverket som har det yttersta ansvaret för att ett ärende blir tillräckligt utrett. Officialprincipen är en processrättslig princip som innebär att rätten kan vara självständigt verksam i processen. I asylärenden måste skyddsbehovet för den enskilde vägas in, vilket betyder att myndigheten har ett större utredningsansvar än för andra ansökningsärenden, ett s.k. utvidgat utredningsansvar.

Motion 2014/15:82 (V) yrkandena 20 och 21 får anses i huvudsak tillgodosedd med det anförda och avstyrks därmed.

Utskottet vill peka på att bestämmelsen i 5 kap. 6 § UtL är avsedd att vara en undantagsbestämmelse för de situationer som inte omfattas av någon av huvudgrunderna för uppehållstillstånd. Från och med den 1 juli 2014 har bestämmelsen mildrats när det gäller barn så att uttrycket ”synnerligen ömmande” endast är tillämpligt i asylärenden som rör vuxna medan uttrycket ”särskilt ömmande” används för barn. Syftet med ändringen var att underlätta för fler utsatta barn att få uppehållstillstånd. Utskottet har i betänkande 2013/14:SfU21 ställt sig bakom ändringen och följer noga praxisutvecklingen. Utskottet är inte berett att nu föreslå ett tillkännagivande i frågan. Motion 2014/15:82 (V) yrkande 22 avstyrks därmed.

Utskottet kan inte ställa sig bakom en ordning som innebär att ett uppehållstillstånd skulle kunna beviljas utan en individuell prövning i det enskilda fallet. Om något annat än de individuella skälen tillåts avgöra om uppehållstillstånd ska beviljas eller inte skulle det innebära att asylprocessen skulle styras av icke förutsägbara faktorer eller omständigheter. Utskottet avstyrker med det anförda motion 2014/15:82 (V) yrkande 30.

När det gäller frågan om situationen för de kristna minoriteterna i Irak och Iran vill utskottet framhålla att den som bedöms vara i behov av skydd och som befinner sig i Sverige har rätt till uppehållstillstånd här. Bedömningarna görs utifrån de individuella förutsättningarna i det enskilda fallet. Det är Migrationsverkets och migrationsdomstolarnas uppgift att ta ställning till om det finns skäl för uppehållstillstånd, t.ex. på den grunden att asylsökanden vid ett återvändande skulle löpa risk att utsättas för förföljelse, tortyr eller annan omänsklig eller förnedrande behandling.

Utskottet vill tillägga att Migrationsverket i ett rättsligt ställningstagande från februari 2012 om religion som asylskäl, inklusive konvertering, poängterade behovet av att ha tillgång till korrekt och aktuell landinformation innan en utredning genomförs. Vidare lämnades rekommendationer för bedömningen av om grunderna för ansökan uppfyller kraven om förföljelse, vid vilken hänsyn även måste tas till att en person kan tillskrivas en religiös uppfattning som han eller hon inte har. Särskilt poängterades att sökanden inte ska behöva dölja sin religiösa tillhörighet om han eller hon inte väljer att göra det av personliga skäl.

Med hänsyn till det nu anförda är utskottet inte berett att föreslå något tillkännagivande med anledning av motion 2014/15:2194 (S). Motionen avstyrks därför.

Könsrelaterad förföljelse m.m.

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden bl.a. om flyktingstatus för hbt-personer och lagstiftning om könsidentitet och könsuttryck. Jämför reservationerna 5 (V) och 6 (FP).

Motionerna

Könsrelaterad förföljelse

I motion 2014/15:175 av Johanna Jönsson (C) begärs ett tillkännagivande om att göra en översyn av utlänningslagen för att säkra hbt-personers skyddsskäl vid asylprövning. Motionären anför att det finns många fall där asylsökande har varit förföljda och myndigheterna i hemlandet inte har erbjudit något stöd, men där personen ändå har fått avslag på sin asylansökan.

Rickard Nordin och Johanna Jönsson (båda C) begär i motion 2014/15:1571 yrkande 2 ett tillkännagivande om att öka kunskapen om kvinnors asylskäl. Motionärerna framhåller bl.a. att kvinnors asylskäl inte är lika kända som mäns. I yrkande 3 begärs ett tillkännagivande om att göra en genomgripande översyn av migrationspolitiken ur ett genusperspektiv.

I partimotion 2014/15:82 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) begärs i yrkande 15 ett tillkännagivande om en ändring i 4 kap. 1 § UtL som innebär att begreppet tillhörighet till en viss samhällsgrupp, utöver kön och sexuell läggning, även inrymmer könsidentitet och könsuttryck. Motionärerna anser att det måste framgå av lagtexten att detta gäller. I yrkande 16 begärs ett tillkännagivande om att regeringen i kommande regleringsbrev till Migrationsverket bör ställa krav på att verket genomför de förändringar som krävs för att åstadkomma en likformig tillämpning i asylärenden där sexuell läggning och könsidentitet åberopas. Motionärerna framhåller att regeringen i sitt regleringsbrev till verket 2012 har ställt krav på att verket ska redovisa detta.

Jan Björklund m.fl. (FP) begär i partimotion 2014/15:2316 yrkande 12 ett tillkännagivande om asylprövning. Motionärerna anser att hbt-personers asylansökningar inte ska avslås på grund av att de har tvingats att dölja sin sexualitet i hemlandet. Vidare anser motionärerna att hbt-kompetensen vid asylprövningen bör förstärkas ytterligare.

I motion 2014/15:2180 av Jonas Gunnarsson m.fl. (S) begärs i yrkande 1 ett tillkännagivande om att även transpersoner som förföljs i sitt hemland på grund av könsidentitet eller könsuttryck ska omfattas av Genèvekonventionens flyktingdefinition. Motionärerna framhåller att det inte ska råda

någon tvekan om att även transpersoner omfattas av flyktingdefinitionen, varför lagstiftningen bör kompletteras på denna punkt. I yrkande 2 begärs ett tillkännagivande om behovet av en tillämpning av hbt-personers skyddsskäl som står i bättre överensstämmelse med riksdagens beslut. Enligt motionärerna finns det stora brister i myndigheternas syn på asylsökande hbt-personer, vilket är en fara för rättssäkerheten. Exempelvis gäller det kunskapen om situationen för hbt-personer i deras hemländer. Vidare begärs i yrkande 4 ett tillkännagivande om bedömningen av hbt-skäl som framförs sent i asylprocessen. Motionärerna anför att en asylsökande som inte vågar berätta om sin sexuella läggning förrän sent i processen schablonmässigt anses som icke trovärdig. Detta rimmar illa med kravet på att en individuell bedömning ska göras och visar också på bristande insikt i den oftast svåra situation som många hbt-flyktingar haft i hemlandet. Slutligen begärs i yrkande 6 ett tillkännagivande om en utvärdering av hur bestämmelserna om hbt-flyktingars asylskäl tillämpas.

Utskottets ställningstagande

I samband med att utskottet behandlade regeringens proposition 2005/06:6 Flyktingskap och förföljelse på grund av kön eller sexuell läggning klagade utskottet i sitt av riksdagen godkända betänkande 2005/06:SfU4 att begreppet kön avser såväl biologiskt som socialt kön. Utskottet välkomnade även propositionens ställningstagande att samtliga transpersoner kan omfattas av begreppet kön men framhöll att det liksom för övriga asylsökande när det gäller samhällsgruppsrekvisitet krävs att förföljelsen har sin grund i just personens kön eller förhållningssätt till könsidentiteten. Utskottet kan konstatera att efter lagändringen 2006 ska könsrelaterade aspekter beaktas vid bedömningen av om en person ska anses tillhöra en viss samhällsgrupp enligt flyktingdefinitionen. Utskottet kan även konstatera att skyddsgrundsdirektivets krav är uppfyllda i detta avseende och anser inte att det finns skäl för riksdagen att göra ett tillkännagivande om en lagändring i fråga om flyktingdefinitionen.

Rättschefen vid Migrationsverket angav i ett rättsligt ställningstagande från den 12 oktober 2009 (RCI 04/2009) sammanfattningsvis att det inte är ovanligt att förföljelse på grund av homo- eller bisexuell läggning åberopas sent i en asylprocess eller först när avvisnings- eller utvisningsbeslutet har vunnit laga kraft. Om sexuell läggning åberopas först i en senare del av handläggningen eller processen av ett grundärende bör inte enbart detta faktum minska uppgiftens trovärdighet. Inte heller bör i allmänhet enbart det faktum att uppgiften åberopats först i ett verkställighetsärende minska uppgiftens trovärdighet.

Av ett annat rättsligt ställningstagande från den 13 januari 2011 (RCI 03/2011) framgår att Migrationsverket i sin bedömning inte får kräva att den person som gör sannolikt att han eller hon vid ett återvändande offentligt kommer att visa sin sexuella läggning i stället väljer ett diskret levnadssätt.

Om personen själv anför att han eller hon kommer att välja ett diskret levnadssätt vid ett eventuellt återvändande, är den avgörande frågan vad orsaken till detta val är. Om orsaken är att det är så han eller hon önskar att leva eller socialt tryck, ska ansökan om asyl avslås. Om däremot orsaken är att han eller hon riskerar en konkret skyddsgrundande förföljelse ska detta godtas.

I Migrationsverkets årsredovisning för 2012 angavs att arbetet med genusfrågor hade pågått under många år och att ett målinriktat arbete att utveckla och förbättra hbtq- och genusområdet pågick. År 2013 införde Migrationsverket ett nytt arbetssätt i prövningen av asylansökningar om det står klart eller finns indikationer på att sökanden är en hbt-person eller anför skäl relaterade till könsidentitet, könsuttryck eller sexuell läggning. Detta innebär i korthet att särskilda hbt-specialister har utsetts – minst en på varje prövningsort – som ska delta i samtliga ärenden där hbt-skäl förekommer. Hbt-specialisterna har genomgått ett särskilt kompetensutvecklingsprogram med inslag av utbildning i normkritik, särskild utredningsmetodik m.m. Vidare har bl.a. hbt-frågor prioriterats i de introduktions- och grundutbildningar för nyanställda som genomförts under 2013. Vidare anges i verkets årsredovisning för 2014 att arbetssättet med hbt-specialister fallit väl ut och att det utvecklas kontinuerligt. Kvalitetsuppföljningar inom asylprövningen visar också att verket har kommit ett steg närmare att säkerställa och följa upp kvaliteten på det här området.

Utskottet kan konstatera att var och en som söker asyl i Sverige får sitt skyddsbehov prövat i enlighet med skyddsgrunderna i utlänningslagen. Bedömningarna görs alltid utifrån de individuella förutsättningarna i det enskilda fallet. Migrationsverket och migrationsdomstolarna ska på de skäl som anförts och med det underlag som presenterats avgöra om det finns grund för uppehållstillstånd. När det gäller att ge vägledning för tillämpningen är det en fråga för Migrationsöverdomstolen i egenskap av praxisbildande instans.

Utskottet noterar vidare att Migrationsverket enligt regleringsbrevet för 2015 särskilt ska redovisa hur arbetet för rättslig kvalitet och likformig tillämpning i asylärenden där sexuell läggning och könsidentitet åberopas fortskrider och hur erfarenheterna från utvecklingsarbetet på hbt-området har tagits till vara för att öka den rättsliga kvaliteten i verksamheten.

Utskottet, som inte anser att en översyn behöver göras av könsrelaterade skäl, avstyrker med det anförda motionerna 2014/15:2180 (S) yrkandena 1, 2, 4 och 6, 2014/15:175 (C), 2014/15:1571 (C) yrkandena 2 och 3, 2014/15:82 (V) yrkandena 15 och 16 samt 2014/15:2316 (FP) yrkande 12.

Människosmuggling

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om människosmuggling.
Jämför reservation 7 (SD).

Gällande ordning

Enligt 20 kap. 8 § UtL döms den som uppsåtligen hjälper en utlänning att olovligen komma in i eller passera genom Sverige, en annan EU-stat eller Island, Norge, Schweiz eller Liechtenstein för människosmuggling till fängelse i högst två år. Om brottet är grovt döms till fängelse till lägst sex månader och högst sex år. Vid bedömning av om brottet är grovt ska särskilt beaktas om gärningen utförts mot ersättning, utgjort ett led i en verksamhet som avsett ett stort antal personer eller utförts under former som innebär livsfara för utlänningen eller annars utförts under hänsynslösa former. Om brottet är ringa döms till böter eller fängelse i högst sex månader.

Enligt 20 kap. 9 § UtL döms den som i vinstsyfte planlägger eller organiserar en verksamhet som är inriktad på att främja att utlänningar reser till Sverige utan pass eller de tillstånd som krävs för inresa i Sverige för organiserande av människosmuggling till fängelse i högst två år. Om brottet är grovt döms till fängelse i lägst sex månader och högst sex år. Vid bedömning av om brottet är grovt ska särskilt beaktas om gärningen innefattar ett systematiskt utnyttjande av utlänningars utsatta situation eller innefattar livsfara eller annan hänsynslöshet gentemot utlänningarna. Om brottet är ringa döms till böter eller fängelse i högst sex månader.

Motionen

I motion 2014/15:2524 av Kent Ekeröth m.fl. (SD) begärs i yrkande 39 ett tillkännagivande om att den som smugglats in i Sverige som huvudregel ska få avslag på ansökan om uppehållstillstånd eller medborgarskap i Sverige. Att smugglas genom hela Schengenområdet för att söka asyl i just Sverige är ett oetiskt sätt att kringgå Dublinförordningen. Att nekas uppehållstillstånd kan stävja och motverka människosmuggling. I yrkandena 40 och 41 begärs tillkännagivanden om att skärpa straffen för människosmuggling och för organiserande av människosmuggling. Motionären anser att för både människosmuggling och organiserande av människosmuggling bör minimistraftet i normalfallet vara ett års fängelse och maximistraftet höjas till fyra år. För grova fall bör minimistraftet höjas till fängelse i två år och maximistraftet till åtta år. För ringa fall bör minimistraftet vara fängelse i sex månader och maximistraftet vara två år.

Utskottets ställningstagande

Att asylsökande ofta förlitar sig på flyktingsmugglare och använder sig av farliga flyktvägar är till stor del ett resultat av att det i dag är praktiskt taget omöjligt att ta sig till EU för att söka asyl reguljärt. Att i det läget förvägra asylsökande att få sina asylskäl prövade och automatiskt avslå ansökningar bara därför att de tagit hjälp av människosmugglare står i konflikt med Sveriges internationella förpliktelser och kraven på en rättssäker asylprocess. En person som kommit hit med hjälp av människosmugglare kan mycket väl ha flyktingskäl och därmed en i princip ovillkorlig rätt till skydd. Med det anförda avstyrker utskottet motion 2014/15:2524 (SD) yrkande 39.

Av regeringens proposition Människosmuggling och tidsbegränsat uppehållstillstånd för målsägande och vittnen m.m. framgår att med hänsyn till den omfattning som människosmugglingen har fått under senare år och de allvarliga konsekvenser som den medför för såväl enskilda som samhället måste brottslighet av detta slag betraktas som allvarlig. Ett sätt för samhället att understryka det klandervärda i ett brott är att belägga det med kännbara påföljder. Regeringen föreslog därför att maximistraffet vid grov människosmuggling respektive grovt organiserande av människosmuggling skulle höjas till fängelse i högst sex år. Det blev också riksdagens beslut (prop. 2003/04:35, bet. 2003/04:SfU6, rskr. 2003/04:164).

Utskottet har inte ändrat uppfattning om brottens straffvärde och avstyrker därmed motion 2014/15:2524 (SD) yrkandena 40 och 41.

Det gemensamma europeiska asylsystemet

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden bl.a. om migrationspolitiken inom EU, kvotflyktingar och återtagandeaftal.

Jämför reservationerna 8 (M), 9 (SD), 10 (V), 11 (FP) och 12 (KD).

Gällande ordning

Redan vid Europeiska rådets möte i Tammerfors 1999 enades medlemsstaterna i EU om målet att harmonisera den europeiska migrations- och asylopolitiken. Genom Haagprogrammet från 2004 beslutade medlemsländerna att utveckla ett gemensamt asylsystem. I Stockholms-programmet, som antogs i december 2009, angavs som målsättning att införa ett gemensamt asyloffarande och en enhetlig status för personer som har rätt till skydd.

De viktigaste rättsakterna som i en första etapp lades som grund för ett gemensamt asylsystem är Dublinförordningen, Eurodacförordningen, mottagandedirektivet, skyddsgrundsdirektivet och asylprocedurdirektivet.

Rättsakterna antogs under åren fram till 2005, och direktiven har därefter genomförts i medlemsstaterna.

Som ett led i den fortsatta harmoniseringen presenterade kommissionen under 2008–2012 förslag till ändringar i dessa rättsakter. Förhandlingarna mellan Europeiska unionens råd (rådet) och Europaparlamentet avslutades i juni 2013. Den omarbetade Dublinförordningen tillämpas fr.o.m. den 1 januari 2014.

Den 18 juni 2010 trädde förordning (EU) nr 439/2010 om inrättande av ett europeiskt stödkontor för asylfrågor (Easo) i kraft. Stödkontoret, som inledde sin verksamhet våren 2011, hjälper medlemsstaterna att uppfylla sina europeiska och internationella skyldigheter att ge skydd åt människor i nöd. Stödkontoret fungerar också som ett centrum för sakkunskap i asylfrågor och ger stöd till medlemsstater vars asyl- och mottagningssystem är under särskilt tryck.

Enligt de EU-rättsliga reglerna om fri rörlighet gäller att en EU-medborgare har rätt att resa in i och vistas i Sverige i upp till tre månader. Under dessa tre månader kan Sverige inte ställa några krav på att EU-medborgaren t.ex. ska ha arbete i Sverige. Det är även fritt för medborgare i Norge, Island och Liechtenstein att vistas upp till tre månader i Sverige. Därmed har således alla EES-medborgare denna rätt.

En EES-medborgare som vill stanna i Sverige längre än tre månader har automatisk uppehållsrätt enligt 3 a kap. 3 § UtL om han eller hon antingen

1. är arbetstagare eller egenföretagare i Sverige,
2. har kommit till Sverige för att söka arbete och har en verklig möjlighet att få en anställning,
3. är inskriven som studerande vid en erkänd utbildningsanstalt i Sverige och enligt en försäkran om detta har tillräckliga tillgångar för sin och sina familjemedlemmars försörjning samt har en heltäckande sjukförsäkring för sig och sina familjemedlemmar som gäller i Sverige, eller
4. har tillräckliga tillgångar för sin och sina familjemedlemmars försörjning och har en heltäckande sjukförsäkring för sig och sina familjemedlemmar som gäller i Sverige.

Motionerna

Karin Enström m.fl. (M) begär i kommittémotion 2014/15:2993 yrkande 30 ett tillkännagivande om global migration och utveckling. Motionärerna anser att regeringen bör verka aktivt för att öka och bredda antalet stater med vilka EU ingår mobilitetspartnerskap och löpande återkomma till riksdagen med regelbundna rapporter om hur de olika samarbetena fungerar.

I partimotion 2014/15:2866 av Mattias Karlsson m.fl. (SD) begärs i yrkande 4 ett tillkännagivande om att Sverige ska iakttä Dublinförordningen. Motionärerna anför att 86 procent av de flyktingar som når Sverige gör det via ett annat EU-land. Trots detta var det 2013 endast 18 procent av alla asylärenden som avgjordes i enlighet med Dublinförordningen. En så självklar

sak som att efterleva förordningen skulle således betydligt minska det ohanterliga tryck av asylsökande som Sverige i dag utsätts för. Därför bör åtgärder vidtas så att andra medlemsländer respekterar Dublinförordningen och således hanterar de asylärenden som de är skyldiga att handlägga enligt förordningen.

I partimotion 2014/15:82 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) begärs i yrkande 4 ett tillkännagivande om att regeringen inom EU bör verka för att asyl- och flyktingpolitiken i grunden förändras så att den i framtiden bygger på respekt för mänskliga rättigheter och människors lika värde. I yrkande 5 begärs ett tillkännagivande om att regeringen inom EU bör ta initiativ till att EU:s politik i fråga om återtagandeavtal förändras på ett sådant sätt att asylrätten inte inskränks. Motionärerna anser att tredjeländers myndigheter genom avtalen görs till agenter för EU när det gäller utvisning av deras medborgare från EU. Vidare begärs i yrkande 6 ett tillkännagivande om att regeringen bör ta initiativ till en översyn av Dublinförordningen med syfte att låta den asylsökande själv avgöra vilket land som ska handlägga en asylansökan.

Birgitta Ohlsson m.fl. (FP) begär i kommittémotion 2014/15:1882 yrkande 2 ett tillkännagivande om att Sverige på EU-nivå bör verka för att fler medlemsstater tar ansvar för flyktingar från Syrien och Irak.

I partimotion 2014/15:1905 av Göran Hägglund m.fl. (KD) begärs i yrkande 3 i denna del ett tillkännagivande om vikten av en fortsatt human flyktingpolitik. Motionärerna anför att fler länder måste ta sitt ansvar för flyktingmottagandet. De EU-länder som bryter mot gemensamma asyregler ska påföras kännbara sanktioner.

Robert Halef (KD) begär i motion 2014/15:2394 ett tillkännagivande om att verka för att EU ska ta emot ett större antal kvotflyktingar och för att fler EU-länder ska ta sitt ansvar att ta emot flyktingar, så att fler människor som flyr för sina liv får möjlighet att undkomma förtryck och förföljelse.

I motion 2014/15:1656 av Maria Ferm (MP) begärs i denna del ett tillkännagivande om en öppen och human migrationspolitik. Motionären anför bl.a. att EU har utvecklats till en fästning som med höga murar mot omvärlden mycket strikt reglerar vem som får resa in i och ut ur unionen. Det finns även flera medlemsländer som visar på stora brister när det gäller asylprövning och flyktingmottagande. Sverige bör arbeta för att fler lagliga vägar in i EU upprättas för att söka asyl och för att mottagandet av antalet kvotflyktingar ökas. Motionären ger ytterligare ett antal exempel på åtgärder som bör genomföras på EU-nivå.

Fri rörlighet

I partimotion 2014/15:2866 av Mattias Karlsson m.fl. (SD) begärs i yrkandena 29 och 30 tillkännagivanden om registreringskrav för EES-medborgare vid inresa till Sverige och om krav på att EES-medborgare ska uppvisa identitetshandlingar. Motionärerna vill se ett registreringskrav för de som kommer till Sverige så att polisen har möjlighet att kontrollera EES-

medborgarens vistelsetid i landet. I kombination med denna registrering ska utlännningen även kunna uppvisa identitetshandlingar för att verifiera att han eller hon verkligen är en EES-medborgare. I yrkande 32 begärs ett tillkännagivande om EES-medborgare och försörjningskrav. EES-medborgare som befinner sig i Sverige längre än en månad ska uppfylla krav på arbete och försörjning så att de inte blir en oskäligen belastning för de svenska sociala trygghets- och bidragssystemen. De ska även ha en sjukförsäkring. Vidare begärs i yrkande 33 ett tillkännagivande om avvisning av EES-medborgare. Motionärerna anser att om något av ovanstående villkor för den fria rörligheten inte uppfylls ska EES-medborgaren omgående avvisas till sitt hemland.

I motion 2014/15:2201 av Jonas Gunnarsson m.fl. (S) begärs i yrkande 4 ett tillkännagivande om förändringar av regelverket vad gäller rörligheten för samkönade par inom EU. Motionärerna framhåller att det är viktigt att hbt-personer som är EU-medborgare ska ha möjlighet att röra sig fritt inom EU och således både kunna studera och arbeta på samma villkor som övriga EU-medborgare. För att detta ska kunna möjliggöras krävs det att samkönade pars relationer och familjebildning erkänns inom samtliga medlemsstater, vilket inte görs i dag.

Utskottets ställningstagande

I Stockholmsprogrammet poängteras vikten av att etablera ett gemensamt asylförfarande och ett likvärdigt skydd i alla medlemsstater. I ett yttrande till justitieutskottet över Stockholmsprogrammet (yttr. 2008/09:SfU7y) framhöll utskottet bl.a. att rätten att söka asyl är grundläggande och att en EU-gemensam asylopolitik måste garantera var och en tillgång till rättssäkra skyddssystem och grunda sig på solidaritet mellan medlemsstaterna. Utskottet kan konstatera att samtliga omarbetade rättsakter på asylområdet nu är antagna.

Utskottet anser att det är eftersträvansvärt med ett fördjupat samarbete inom EU på asylområdet och ser etableringen av ett gemensamt europeiskt asylsystem som ett viktigt grundläggande mål inom ramen för EU:s asylopolitik. Det övergripande målet måste vara att öka EU:s sammantagna kapacitet att ta emot asylsökande. En utveckling i delar av Europa mot mer stängda gränser måste motverkas. Sverige bör i stället verka för att skapa fler lagliga vägar för att söka asyl inom unionen.

Vidare noterar utskottet att kommissionen i ett meddelande den 11 mars 2014 om ett öppet och säkert EU (KOM(2014) 154) har tagit upp frågan om lagliga vägar för att söka asyl i EU. Av meddelandet framgår att kommissionen anser att förfaranden för skyddad inresa, dvs. möjlighet att begära internationellt skydd utan att först med fara för livet resa till EU:s gränser, kan komplettera arbetet med vidarebosättning.

Utskottet vill se ett rättssäkert och öppet system inom EU som värnar möjligheten att söka asyl. Asylsökande ska behandlas på ett likvärdigt sätt,

oavsett vilken medlemsstat som har ansvaret för prövningen av asylansökan. Utskottet vill även betona att alla medlemsländer måste leva upp till den överenskomna EU-lagstiftningen och att unionens migrationssamarbete ska bedrivas med Genèvekonventionen och de mänskliga rättigheterna som grund. Utskottet noterar att kommissionen har ett ansvar för att se till att EU-reglerna följs av medlemsstaterna, och vill framhålla vikten av att Sverige arbetar för att kommissionen ska fullgöra den uppgiften.

Utskottet, som kan konstatera att Sverige tar en förhållandevis stor del av ansvaret för det internationella skyddet av flyktingar i jämförelse med andra EU-länder, anser att också andra medlemsländer behöver ta ett ökat ansvar för att erbjuda skydd åt flyktingar. Utskottet noterar att de ovannämnda omarbetade direktiven har förtydligats bl.a. för att undvika att medlemsländerna tillämpar dem olika. Samtidigt hindras inte de enskilda medlemsstaterna från att ha en mer generös inställning än den som EU som helhet har i förhållande till den asylsökande.

Vidare anser utskottet att Sverige är och ska vara djupt engagerat i EU:s arbete med solidaritet med utsatta tredjelandsmedborgare. Tydligast åstadkoms det genom att Sverige verkar för en ökad vidarebosättning inom EU och för att alla 28 medlemsstater faktiskt deltar i UNHCR:s vidarebosättningsprogram. Sverige bör även verka för att ge FN:s flyktingkommisariat en mer framträdande roll.

Utskottet kan konstatera att kommissionen har mandat att ingå återtagandeavtal med tredjeländer för att effektivisera återvändandearbetet. Tanken med återtagandeavtal är att de ska bidra till en förbättrad hantering av återvändande för personer som bedömts sakna skyddsbehov och som ska avvisas eller utvisas till länder utanför EU. Återtagandeavtalen ingås för att reglera procedurer och ansvar för tredjeländer att återta sina medborgare och innebär ett utökat samarbete med ursprungsländer och transitländer.

Med det anförda avstyrks motion 2014/15:82 (V) yrkandena 4 och 5. Motionerna 2014/15:1656 (MP) i denna del, 2014/15:1882 (FP) yrkande 2, 2014/15:1905 (KD) yrkande 3 i denna del och 2014/15:2394 (KD) får med det anförda anses delvis tillgodosedda och avstyrks.

EU kan ingå s.k. mobilitetspartnerskap med andra länder för att brett diskutera invandrings-, asyl- och viseringsfrågor. När det gäller yrkandet om EU och mobilitetspartnerskap i motion 2014/15:2993 (M) yrkande 30 är utskottet inte nu berett att föreslå ett tillkännagivande om detta. Därmed avstyrks motionsyrkandet.

Dublinförordningen reglerar vilken medlemsstat som har ansvaret för att pröva en asylansökan som en medborgare i ett tredje land har gett in i någon medlemsstat. Den s.k. första asyllandsprincipen ligger till grund för förordningen. Om en asylsökande kommer från ett land utanför EU ska han eller hon söka asyl i det land som han eller hon först anländer till. Utskottet finner i dagsläget inte skäl för riksdagen att göra ett tillkännagivande om att Sverige i EU ska verka för att slopa denna princip. Motion 2014/15:82 (V) yrkande 6 avstyrks därmed.

Av Migrationsverkets årsredovisning för 2014 framgår att vissa problem har funnits när det gäller tillämpningen av Dublinförordningen främst beroende på att Italien inte har fullgjort sina skyldigheter att registrera anlända personer i Eurodac. Efter internationella påtryckningar, bl.a. från Sverige, har Italien ökat sin förmåga att registrera personer som anländer till landet. Migrationsverket har beslutat att fr.o.m. den 1 november 2014 stationera en s.k. sambandsman i Italien med placering vid Sveriges ambassad i Rom. Syftet är att ytterligare underlätta och förbättra samarbetet med italienska myndigheter. Frankrike har på senare tid blivit en av de stater mot vilken Migrationsverket fattar flest antal beslut om överföring. Denna ökning kan till stor del förklaras med implementeringen av Informationssystemet för viseringar (VIS).

Utskottet konstaterar att åtgärder har vidtagits för att informationen om att en asylsökande har passerat ett annat EU-land ska förbättras. Enligt utskottets mening bör regeringen och Migrationsverket fortsatt följa frågan och vid behov vidta åtgärder. Motion 2014/15:2866 (SD) yrkande 4 avstyrks med det anförda.

Tidigare ställdes vissa krav på registrering hos Migrationsverket för EES-medborgares uppehållsrätt. Kravet togs dock, efter kritik från kommissionen, bort den 1 maj 2014. Enligt kommissionen var det inte förenligt med det s.k. rörlighetsdirektivet (2004/38/EG) att kräva att en unionsmedborgare både skulle registrera sig enligt utlänningslagen och folkbokföra sig enligt folkbokföringslagen. Utskottet har i betänkande 2013/14:SfU11 ställt sig bakom ändringen. Utskottet vidhåller sitt ställningstagande och avstyrker motion 2014/15:2866 (SD) yrkande 29.

Enligt 8 kap. 8 § UtL får en EES-medborgare eller en familjemedlem till en EES-medborgare avvisas i anslutning till inresan eller under de tre första månaderna efter inresan bl.a. om han eller hon inte kan styrka sin identitet. En utvidgning av skyldigheten att styrka identiteten är inte aktuell. Motion 2014/15:2866 (SD) yrkande 30 avstyrks därmed.

Enligt 8 kap. 9 § UtL får en EES-medborgare eller en familjemedlem till en EES-medborgare avvisas under de tre första månaderna efter inresan om han eller hon visar sig utgöra en orimlig belastning för biståndssystemet enligt socialtjänstlagen (2001:453). En utlänning som har uppehållsrätt får inte avvisas av dessa skäl. För att få uppehållsrätt krävs att EES-medborgaren antingen är arbetstagare eller egenföretagare eller har kommit till Sverige för att söka arbete och har en verklig möjlighet att få en anställning. För studerande och EES-medborgare i övrigt krävs för uppehållsrätt dock både tillräckliga tillgångar för dem och deras familjemedlemmar och heltäckande sjukförsäkring för dem och familjemedlemmarna. Något ytterligare försörjningskrav bör enligt utskottets mening inte införas. Med det anförda avstyrker utskottet motionerna 2014/15:2688 (SD) yrkandena 32 och 33.

Det s.k. rörlighetsdirektivet, som genomförts i svensk rätt, reglerar unionsmedborgares och deras familjemedlemmars rätt att röra sig fritt och uppehålla sig i en annan medlemsstat. Begreppet familjemedlem i rörlighetsdirektivet omfattar även registrerade partnerskap. Emellertid

förutsätter likställandet i respektive nationell lagstiftning att den mottagande medlemsstaten behandlar registrerade partnerskap som likvärdiga med äktenskap. Utskottet har tidigare beklagat att en registrerad partner enligt direktivet inte generellt likställs med en make, senast i betänkande 2013/14:SfU6. Utskottet uttalade då förståelse för att lagstiftningsarbetet inom EU innebär att medlemsstaterna från tid till annan tvingas till kompromisser. Utskottet, som konstaterar att en registrerad partner till en unionsmedborgare för svenskt vidkommande ska räknas som familjemedlem enligt rörlighetsdirektivet, förutsätter att Sverige även fortsättningsvis verkar för att regelverket fullt ut görs icke-diskriminerande. Motion 2014/15:2201 (S) yrkande 4 avstyrks med det anförda.

Asylprocessen

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om bl.a. fri bevisprövning, främlingspass och krav på styrkt identitet.

Jämför reservationerna 13 (SD) och 14 (V).

Gällande ordning

Krav på styrkt identitet för uppehållstillstånd på grund av anknytning anges inte uttryckligen i utlänningslagen (2005:716), förkortad UtL. En utlänning som reser in eller vistas i Sverige ska dock ha ett pass. I utlänningsförordningen (2006:97), förkortad UtF, finns bestämmelser om vilka handlingar som kan godtas som pass.

Av 13 kap. 15 och 16 §§ UtL framgår att det finns en möjlighet till dna-analys i anknytningsärenden där biologiskt släktskap inte kan styrkas på annat sätt.

Enligt 9 kap. 8 § UtL får Migrationsverket eller polisen fotografera en utlänning och, om utlänningen fyllt 14 år, även i vissa fall ta hans eller hennes fingeravtryck. Detta gäller bl.a. om utlänningen inte kan styrka sin identitet eller ansöker om uppehållstillstånd som flykting eller annan skyddsbehövande.

Av 9 kap. 8 a § UtL följer att en utlänning som ansöker om uppehållstillstånd är skyldig att låta bl.a. Migrationsverket fotografera honom eller henne och ta hans eller hennes fingeravtryck. Skyldigheten att låta en myndighet ta fingeravtryck gäller inte om utlänningen är under sex år eller om det är fysiskt omöjligt för honom eller henne att lämna fingeravtryck.

Enligt 16 kap. 5 § UtL är förfarandet i domstolsprocessen skriftligt. I handläggningen får ingå muntlig förhandling i en viss fråga, när det kan antas vara till fördel för utredningen eller främja ett snabbt avgörande av målet. I en migrationsdomstol ska muntlig förhandling hållas, om en utlänning som för

talans i målet begär det samt förhandlingen inte är obehövlig och inte heller särskilda skäl talar mot det.

Muntlig förhandling ska vidare hållas i en migrationsdomstol i mål som rör utvisning eller vägran att förnya ett uppehållstillstånd för en utlänning som är EES-medborgare eller en familjemedlem till EES-medborgare eller omfattas av avtalet om fri rörlighet för personer mellan Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater å ena sidan och Schweiz å andra sidan. Även i mål som rör avvisning eller där ansökan om uppehållstillstånd har avslagits ska muntlig förhandling hållas i en migrationsdomstol om det begärs av en sådan utlänning och om han eller hon har ansökt om uppehållstillstånd. I dessa fall behöver dock inte en muntlig förhandling hållas om detta skulle strida mot den nationella säkerhetens intresse.

Enligt 2 kap. 1 a § UtlL gäller att om en utlänning inte har någon handling som gäller som pass och saknar möjlighet att skaffa en sådan handling, får Migrationsverket utfärda ett främlingspass för honom eller henne. Har en utlänning beviljats uppehållstillstånd som alternativt skyddsbehövande eller övrig skyddsbehövande enligt 4 kap. 2 eller 2 a § UtlL eller beviljats skyddsstatusförklaring enligt 4 kap. 3 c § UtlL, ska Migrationsverket utfärda ett främlingspass för utlänningen, om han eller hon inte kan få ett nationellt pass. Främlingspass ska dock inte utfärdas om tvingande hänsyn till den nationella säkerheten eller den allmänna ordningen kräver att så inte sker. Migrationsverket får utfärda främlingspass även i andra fall, om det finns särskilda skäl.

Enligt 2 kap. 13 § UtlF ska ett främlingspass utfärdas med en giltighetstid av högst fem år och får, antingen då det utfärdas eller senare, förses med en anteckning som begränsar dess giltighetsområde. Ett främlingspass får, då det utfärdas, förses med en anteckning om att innehavarens identitet inte är styrkt.

Motionerna

I partimotion 2014/15:2866 av Mattias Karlsson m.fl. (SD) begärs i yrkande 5 ett tillkännagivande om att Sverige ska vidta åtgärder för att komma till rätta med asylmissbruket. Motionärerna anför bl.a. att undersökningar visar att en relativt stor andel av de ensamkommande unga immigranter som påstår sig vara under 18 år i själva verket är betydligt äldre. I yrkande 8 begärs ett tillkännagivande om krav på att asylsökande ska uppvisa handlingar som styrker deras identitet och nationalitet. Vidare begärs i yrkande 9 ett tillkännagivande om asylsökandes redogörelse för sin flyktväg. Motionärerna anser att en asylsökande alltid ska redogöra för sin flyktväg till Sverige. Vid misstanke om att det lämnas en falsk uppgift ska flyktvägen verifieras. I yrkande 10 begärs ett tillkännagivande om åldersbestämning av asylsökande. Asylsökande som påstår sig vara under 18 år men som misstänks vara äldre ska åldersbestämmas genom vetenskapliga metoder. Motionärerna anser även att en asylsökandes alltid ska göras vid gränsen i samband med inresan. I yrkande 13 begärs ett tillkännagivande om detta.

Kent Ekeroth (SD) begär i motion 2014/15:1127 yrkande 1 ett tillkännagivande om att med vetenskapliga metoder åldersbestämma immigranter som vid prövning av uppehållstillståndet vill behandlas eller kommer att bli behandlade som om de var under 18 år. I yrkande 2 begärs ett tillkännagivande om att prövningen av ansökan om uppehållstillstånd för den som vägrar att delta i åldersbestämning ska avslutas och personen avvisas eller utvisas med omedelbar verkan.

I motion 2014/15:2524 av Kent Ekeroth m.fl. (SD) begärs i yrkande 16 ett tillkännagivande om att dels upprätta en databas där utvisningsdömdas foto, fingeravtryck och dna-prov lagras, mot vilka framtida utlänningar som ansöker om uppehållstillstånd eller medborgarskap ska kontrolleras, dels att en person som återfinns i detta register omedelbart ska frihetsberövas till dess att han eller hon är utvisad, vilket ska ske omgående. Register ska således föras för att kunna kontrollera att utvisningsdömda inte på nytt försöker komma in i landet under annan identitet.

I partimotion 2014/15:82 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) begärs i yrkande 10 ett tillkännagivande om att ta bort kravet på styrkt identitet som en förutsättning för familjeåterförening. I yrkande 11 begärs ett tillkännagivande om att regeringen bör ändra 2 kap. 12 § och 13 § andra stycket UtlF för att undanröja bristande passinnehav som hinder mot familjeåterförening. Motionärerna begär också i yrkande 12 ett tillkännagivande om att det bör införas en uttrycklig lagbestämmelse om att fri bevisprövning gäller i utlänningsärenden. Vidare begärs i yrkande 25 ett beslut om att införa ett nytt tredje stycke i 16 kap. 5 § UtlL med följande lydelse: I mål om utvisning eller avvisning ska muntlig förhandling hållas om det inte är uppenbart obehövt. Muntlig förhandling ska alltid hållas om part begär det. I yrkande 26 begärs ett tillkännagivande om en ändring i utlänningslagen som innebär att det införs en rätt att överklaga beslut av Migrationsverket om avslag på ansökan om främlingspass. Slutligen begärs i yrkande 27 ett tillkännagivande om att ändringsdispens införs hos Migrationsöverdomstolen. Motionärerna anser att det är olyckligt att det inte finns någon möjlighet att få ett mål prövat i högsta instans ens om det är uppenbart feldömt i en migrationsdomstol.

Lawen Redar (S) begär i motion 2014/15:1187 ett tillkännagivande om att se över behovet av lagändringar i syfte att åtgärda barns bristande processbehörighet i asyl- och anknytningsärenden för att barn ska få sin ansökan om familjeåterförening prövad. Motionären framhåller att i dag saknas lagstiftning som reglerar processbehörighet för barn som befinner sig i utlandet och som ansöker om uppehållstillstånd på grund av anknytning.

Utskottets ställningstagande

Det är en grundläggande princip inom asylrätten att det är den asylsökande som ska göra sitt behov av skydd sannolikt, vilket även inbegriper att göra sin identitet sannolik. Vid prövningen av en asylansökan ska det först bedömas om sökanden har gjort sin identitet sannolik, och därefter prövas asylskälen.

Något absolut krav på styrkt identitet uppställs inte inom asylprövningen. Enligt utskottets mening skulle det vara inhumant att införa ett krav på att en asylsökande ska ha giltiga identitets- och resehandlingar vid ankomsten till Sverige eller att en ansökan om asyl ska göras vid den svenska gränsen för att inte avvísning eller utvisning ska ske utan föregående prövning. En sådan ordning skulle riskera att komma i konflikt med Sveriges internationella förpliktelser eftersom sökanden mycket väl kan ha flyktingskäl och därmed en i princip ovillkorlig rätt till skydd. Utskottet förutsätter att Migrationsverket vid sin utredning av frågan om uppehållstillstånd frågar sökanden hur han eller hon har tagit sig till Sverige. Detta kan bl.a. ha betydelse för om Dublinförordningen ska vara tillämplig, dvs. vilken medlemsstat som har ansvaret för att pröva en asylansökan. Motion 2014/15:2866 (SD) yrkandena 8, 9 och 13 avstyrks med det anförda.

Socialstyrelsen utfärdade 2012 ett ställningstagande rörande medicinsk åldersbedömning av barn i övre tonåren. I ställningstagandet fastslås att medicinska metoder, dvs. läkarundersökning och röntgen, är de lämpligaste metoderna. Migrationsöverdomstolen har därefter i ett avgörande (MIG 2014:1) klargjort att det är den asylsökanden som påstår sig vara underårig, som har bevisbördan för att göra sin uppgivna ålder sannolik. Han eller hon kan erbjudas möjligheten att använda en läkarundersökning som ett bevismedel för att uppfylla sin bevisbörda. Migrationsverket har en skyldighet att informera om möjligheten att genomgå en sådan. En medicinsk åldersbedömning är endast ett av flera bevismedel som den enskilde kan använda sig av. En sammantagen bedömning måste göras av hela utredningsmaterialet. Om det efter en sådan bedömning kan konstateras att sökanden inte förmått göra sannolikt att han eller hon är under 18 år ska personen i fråga betraktas som vuxen vid bedömningen av frågan om uppehållstillstånd.

I Migrationsverkets årsredovisning för 2014 anges att genom ett rättsligt ställningstagande angående åldersbedömning har Migrationsverkets handläggande personal fått riktlinjer för handläggningen av asylärenden där en åldersbedömning kan bli aktuell. Om sökandens ålder fortfarande är oklar sedan rutinen har genomförts erbjuds sökanden att genomgå en medicinsk åldersbedömning. Resultatet av den medicinska åldersbedömningen värderas tillsammans med övrig bevisning och utredning. Beslut om åldern fattas i normalfallet samtidigt som ärendet beslutas i sak.

Utskottet noterar att Migrationsverket enligt regleringsbrevet för 2014 ålades att särskilt redovisa: hur många åldersbedömningar som gjorts rörande asylsökande ensamkommande barn och hur många av dessa som har genomförts i enlighet med Socialstyrelsens riktlinjer, i hur många fall sökandens ålder har justerats och vad som har föranlett justeringen, vidtagna åtgärder för att åldern hos asylsökande ensamkommande barn utreds så tidigt som möjligt och vidtagna åtgärder för att öka användningen av medicinska åldersbedömningar jämfört med föregående år i ärenden där åldern är oklar och det inte är uppenbart att asylsökanden är under eller över 18 år. I

regleringsbrevet för 2015 anges att Migrationsverket särskilt ska redovisa vidtagna åtgärder i ärenden där åldern hos den asylsökande är oklar och det inte är uppenbart att den asylsökande är under 18 år.

Utskottet konstaterar att en medicinsk åldersbedömning endast är en av flera utredningsåtgärder som kan vidtas när det gäller att bedöma en sökandes ålder samt att regeringen följer frågan om åldersbedömningar. Utskottet anser inte att motionerna 2014/15:2866 (SD) yrkande 10 och 2014/15:1127 (SD) yrkandena 1 och 2 bör föranleda något tillkännagivande från riksdagen. Motionerna avstyrks därmed. Även motion 2014/15:2866 (SD) yrkande 5 avstyrks.

Vad gäller yrkandet om att upprätta en databas där utvisningsdömdas foton och fingeravtryck ska lagras noterar utskottet att EU:s medlemsstater och Island, Norge och Schweiz har en databas för fingeravtryck, Eurodac. I Sverige är det Migrationsverket som ansvarar för databasen. En person över 14 år som ansöker om asyl måste lämna fingeravtryck. Dessa kontrolleras sedan mot databasen för att se om personen har sökt asyl i något av de länder som använder databasen. Migrationsverket kontrollerar även fingeravtrycken mot en annan databas, SIS (Schengen informationssystem). I SIS registreras bl.a. personer som är efterlysta eller på annat sätt eftersökta eller som ska nekas inresa i Schengenområdet. I det uppdaterade systemet, SIS II, är det möjligt att lägga in biometriska uppgifter och att länka samman registreringar som avser en och samma person. Utskottet anser att det i första hand får ankomma på regeringen att pröva eventuella behov av nya eller utökade databaser. Utskottet anser således inte att det finns skäl för riksdagen att ta ett initiativ i frågan. Motion 2014/15:2524 (SD) yrkande 16 avstyrks med det anförda.

För den som ansöker om uppehållstillstånd och som befinner sig utanför Sverige är utgångspunkten att identiteten ska vara klarlagd innan inresan i landet. Höga krav ställs på dessa uppgifter eftersom samhället har ett intresse av att upprätthålla den reglerade invandringen, motverka människohandel och förebygga olika typer av hot. Mot detta intresse står emellertid såväl intresset av att tillgodose enskilda familjemedlemmars rätt till återförening som hänsynen till barnets bästa. Samtliga dessa skilda intressen är Sverige på grund av sina internationella åtaganden skyldigt att beakta. En utlänning kan klarlägga sin identitet genom en giltig passhandling eller annan identitetshandling som har utfärdats av en behörig myndighet i hemlandet. Utskottet noterar att det sedan 2006 finns en möjlighet att göra en dna-analys i anknytningsärenden där biologiskt släktskap inte kan styrkas på annat sätt. Migrationsöverdomstolen framhöll i ett avgörande 2012 (MIG 2012:1) att det kan finnas skäl att i vissa situationer sänka beviskraven när det gäller identitet och göra en proportionalitetsbedömning mellan å ena sidan det allmänna intresset av säker utlänningskontroll och å andra sidan återförening av familjemedlemmar. I målet ansåg domstolen att det vid en sådan bedömning att det räckte med att identiteten hade gjorts sannolik.

Genom av riksdagen antagna ändringar i utlänningslagen som föreslagits i proposition 2013/14:217 har bl.a. 2 kap. 12 § UtlF upphört och ersatts av 2 kap.

I a § UtIL som föreskriver att om en utlänning inte har någon handling som gäller som pass och saknar möjlighet att skaffa en sådan handling, får Migrationsverket utfärda ett främlingspass för honom eller henne. Ett främlingspass får, då det utfärdas, förses med en anteckning om att innehavarens identitet inte är styrkt. Vidare har det från den 1 augusti 2014 införts en möjlighet enligt 14 kap. 6 a § UtIL att överklaga Migrationsverkets beslut om avslag på ansökan om främlingspass till en migrationsdomstol om frågan om främlingspass har behandlats i samband med ett beslut om avslag på en ansökan om uppehållstillstånd (prop. 2013/14:217, bet. 2013/14:SfU22, rskr. 2013/14:339). I propositionen angav regeringen som skäl för denna lagändring, och med anledning av remissvar, att upprätthållandet av principen om familjens enhet och elimineringen av risken att enskilda separeras från eller inte kan återförenas med sina familjer när de inte kan beviljas tidsbegränsat uppehållstillstånd i avsaknad av giltig passhandling väger tyngre än det eventuella merarbete förslaget orsakar domstolarna. Utskottet noterar vidare att i propositionen anges att det i ett annat sammanhang kan finnas anledning att överväga möjligheten att överklaga främlingspass till en migrationsdomstol även om frågan inte har behandlats i samband med ett beslut om avslag på en ansökan om uppehållstillstånd.

Utskottet som anser att den faktiska möjligheten att återförenas med familjemedlemmar måste upprätthållas utgår från att regeringen fortsatt följer frågan och vid behov återkommer till riksdagen med förslag. Med det anförda saknas det enligt utskottet skäl för riksdagen att göra några tillkännagivanden om ändringar i utlänningslagstiftningen vad gäller identitetskrav, främlingspass och processbehörighet när barn befinner sig i utlandet. Motionerna 2014/15:82 (V) yrkandena 10, 11 och 26 samt 2014/15:1187 (S) avstyrks därmed.

I svensk rätt gäller principen om fri bevisprövning, vilket innebär att det är tillåtet att ta upp alla former av bevis vid en rättslig prövning. Utskottet anser inte att det finns anledning att införa en bestämmelse i utlänningslagen om detta. Utskottet ser heller ingen anledning att ändra 16 kap. 5 § UtIL om muntlig förhandling i domstolsprocessen. Motion 2014/15:82 (V) yrkandena 12 och 25 avstyrks därmed.

Migrationsöverdomstolen är prejudikatinstans i utlänningsmål och har därmed till uppgift att ge vägledning för Migrationsverket och migrationsdomstolarna när det gäller rättstillämpningen. Utskottet anser att domstolen ska fokusera på denna uppgift och inte åläggas att pröva frågor om ändringsdispens, dvs. meddela prövningstillstånd om det kan finnas skäl att ändra en överklagad dom. Motion 2014/15:82 (V) yrkande 27 avstyrks därför.

Verkställighet av avvísings- och utvisningsbeslut

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om bl.a. frivilligt återvändande, återtagandeavtal och preskriptionstid.

Jämför reservation 15 (V) och särskilt yttrande (M).

Gällande ordning

Bestämmelser om avvísning och utvisning finns i 8 kap. UtIL och bestämmelser om verkställighet av beslut om avvísning och utvisning i 12 kap. samma lag. Beslut om avvísning ska fattas inom tre månader räknat från den första ansökan om uppehållstillstånd efter ankomsten till Sverige. För beslut som fattas senare än tre månader efter ansökan används beteckningen utvisning.

Enligt bestämmelserna i utlänningslagen, som ändrades den 1 maj 2012 till följd av genomförandet av det s.k. återvändandedirektivet (2008/115/EG), ska en utlänningsperson som fått ett beslut om avvísning eller utvisning självständigt lämna landet. Ett beslut om avvísning eller utvisning ska som huvudregel innehålla en tidsfrist för frivillig avresa. Tidsfristen ska bestämmas till två veckor vid avvísning och till fyra veckor vid utvisning och börjar löpa när beslutet vunnit laga kraft. Om hemresa inte sker inom tidsfristen ska ett beslut om avvísning eller utvisning normalt åtföljas av ett återreseförbud. Ett återreseförbud får upphävas om det finns särskilda skäl för att förbudet inte längre ska gälla.

Enligt 8 kap. 19 § UtIL får Migrationsverket besluta att vissa av verkets beslut om avvísning får verkställas även om de inte har vunnit laga kraft (avvísning med omedelbar verkställighet) om det är uppenbart att det inte finns någon grund för asyl och att uppehållstillstånd inte heller ska beviljas på någon annan grund.

Enligt 12 kap. 7 § UtIL får Migrationsverkets beslut om avvísning eller utvisning verkställas även om beslutet inte har vunnit laga kraft, om utlänningspersonen har förklarat sig nöjd med beslutet (nöjdförklaring) eller Migrationsverket enligt 8 kap. 19 § UtIL har beslutat om omedelbar verkställighet.

Om en utlänningsperson har ansökt om uppehållstillstånd som flykting eller som annan skyddsbehövande får ett beslut om avvísning eller utvisning inte verkställas innan ansökan har prövats och i samband med det avslagits genom ett beslut som har vunnit laga kraft. Det gäller inte om Migrationsverket har beslutat om omedelbar verkställighet enligt 8 kap. 19 § UtIL eller om utlänningspersonen har utvisats på grund av brott. I dessa fall får beslutet om avvísning eller utvisning verkställas när ansökan om uppehållstillstånd har prövats i en instans och då avslagits (12 kap. 8 a § UtIL).

Om den som ska avvisas eller utvisas håller sig undan och inte kan anträffas utan polisens medverkan eller om det kan antas att tvång kommer att behövas

för att verkställa beslutet får Migrationsverket överlämna ett ärende för verkställighet till polisen (12 kap. 14 § fjärde stycket UtL).

En avvisning eller utvisning får enligt 12 kap. 1 och 2 §§ UtL aldrig verkställas till ett land om det finns skälig anledning att anta att utlänningen där skulle vara i fara att straffas med döden eller att utsättas för kroppsstraff, tortyr eller annan omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning. Inte heller får avvisning eller utvisning verkställas till ett land om, med visst undantag vid synnerligen grov brottslighet m.m., utlänningen riskerar att utsättas för förföljelse i det landet. Verkställighet får inte heller ske om utlänningen inte är skyddad mot att i det landet sändas vidare till ett land där utlänningen skulle vara i fara att utsättas för ovan nämnda behandling. I 12 kap. 3 § UtL anges hinder för verkställighet i fall av väpnad konflikt.

Av 12 kap. 18 § UtL framgår att Migrationsverket självant (ex officio) ska bedöma om det föreligger ett verkställighetshinder. Om det i ett ärende om verkställighet av ett beslut om avvisning eller utvisning som vunnit laga kraft kommer fram nya omständigheter som innebär att det finns hinder mot verkställigheten enligt 12 kap. 1, 2 eller 3 § UtL (t.ex. vid risk för dödsstraff, tortyr eller förföljelse vid återkomsten till hemlandet) eller om det finns anledning att anta att det avsedda mottagarlandet inte kommer att vara villigt att ta emot utlänningen, får Migrationsverket bevilja permanent uppehållstillstånd om hindret är bestående. Detsamma gäller om det finns medicinska hinder eller någon annan särskild anledning till att beslutet inte bör verkställas. Om det endast finns ett tillfälligt hinder mot verkställighet får Migrationsverket bevilja ett tidsbegränsat uppehållstillstånd.

Vidare framgår av 12 kap. 19 § UtL att om utlänningen i ett ärende om verkställighet av ett beslut om avvisning eller utvisning som vunnit laga kraft återoppar nya omständigheter som kan antas utgöra ett bestående sådant hinder mot verkställigheten som avses i 12 kap. 1, 2 eller 3 § UtL, och dessa omständigheter inte har kunnat återopparas av utlänningen tidigare eller utlänningen visar en giltig ursäkt för att inte ha återopparat omständigheterna tidigare, ska Migrationsverket ta upp frågan om uppehållstillstånd till ny prövning. Ett beslut om avvisning eller utvisning får inte verkställas innan Migrationsverket har avgjort frågan om en ny prövning ska ske eller, om ny prövning beviljas, innan frågan om uppehållstillstånd har avgjorts genom ett beslut som vunnit laga kraft. Om utlänningen ansöker om uppehållstillstånd som flykting eller som annan skyddsbehövande och en sådan ansökan inte tidigare prövats genom ett lagakraftvunnet beslut ska Migrationsverket pröva ansökan och besluta om inhibition i verkställighetsärendet.

Enligt 12 kap. 22 § UtL preskriberas ett beslut om avvisning eller utvisning, som inte har meddelats av allmän domstol på grund av brott, efter fyra år från det att beslutet vann laga kraft. Om beslutet även innehöll ett återreseförbud som avsåg längre tid än fyra år preskriberas i stället beslutet när tiden för återreseförbudet har löpt ut. Ett beslut om utvisning som har meddelats av allmän domstol upphör alltid att gälla när tiden för återreseförbudet går ut.

Enligt 21 a § lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga, förkortad LVU, hindrar inte ett beslut om vård enligt lagen att ett beslut om avvisning eller utvisning enligt utlänningslagen verkställs.

Motionerna

I kommittémotion 2014/15:2639 av Elisabeth Svantesson m.fl. (M) begärs i yrkande 2 ett tillkännagivande om en samverkan mellan Migrationsverket, Polismyndigheten och Kriminalvården. Motionärerna anför att det finns ett delat ansvar för återvändande mellan myndigheterna som inte har fungerat så väl som det borde. Myndigheterna bör ges i uppdrag att fördjupa och intensifiera sitt samarbete vad gäller återvändandefrågor så att en markant större andel personer än i dag återvänder. I yrkande 3 begärs ett tillkännagivande om en prioritering av återvändandearärenden inom Migrationsverket, Polismyndigheten och Kriminalvården. Motionärerna anser att det är angeläget att myndigheterna i sin verksamhet prioriterar ärenden om återvändande. Om återvändandet med tvång fungerar kommer även det frivilliga återvändandet att öka.

Amir Adan (M) begär i motion 2014/15:2270 ett tillkännagivande om att det bör vara möjligt att arbeta under den tid som föregår verkställande av utvisningsbeslut. Motionären pekar på att i vissa fall kan verkställighet inte ske under lång tid, t.ex. när det aktuella landet inte vill ta emot den som ska utvisas.

I motion 2014/15:1343 av Solveig Zander och Ulrika Carlsson i Skövde (båda C) begärs ett tillkännagivande om att se över hur LVU kan ges företräde framför utlänningslagen. Motionärerna anser att inget barn ska kunna utvisas under pågående vård enligt LVU.

I partimotion 2014/15:82 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) begärs i yrkande 19 ett tillkännagivande om att regeringen omedelbart bör säga upp Sveriges återtagandavtal med Irak och Afghanistan. Motionärerna menar att avtalen inte uppfylls. Åtskilliga irakiska asylsökande har efter avvisning till Irak tvingats fly igen trots att Irak har förbundit sig att garantera deras säkerhet. I yrkande 23 begärs ett tillkännagivande om att regeringen bör ta initiativ till en översyn av 12 kap. 19 § UtL så att bestämmelsen överensstämmer med Europakonventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna. Enligt motionärerna står bestämmelsen, som kräver att utläningen inte tidigare har kunnat åberopa verkställighetshinder eller haft giltig ursäkt för att inte ha åberopat dem tidigare, i uppenbar konflikt med konventionen. Vidare begärs i yrkande 24 ett tillkännagivande om att polisen ska ha möjlighet att återlämna ett verkställighetsärende till Migrationsverket och att verket ska ha möjlighet att återta ett verkställighetsärende som har överlämnats till polisen. Motionärerna anför att en förändrad situation kan göra detta sakligt motiverat. Därtill begärs i yrkande 28 ett tillkännagivande om att tidsfristen i utlänningslagen för frivillig återresa ska börja löpa den dag utläningen delges beslutet och vara fyra veckor på samma sätt som i dag gäller för EES-

medborgare. Tidsfristen är i dag för kort. Slutligen begär motionärerna i yrkande 29 ett tillkännagivande om att ändra lydelsen av preskriptionsbestämmelsen i 12 kap. 22 § UtL för att tillämpningen ska återställas till det som ursprungligen var avsikten. Enligt motionärerna har Migrationsöverdomstolen omtolkat bestämmelsen och bl.a. lagt till som villkor att hänsyn ska tas till att utlänningen inte uppfyllt myndigheternas krav på en aktiv medverkan.

Robert Hannah och Birgitta Ohlsson (båda FP) begär i motion 2014/15:1871 ett tillkännagivande om att utreda en flyktingamnesti för papperslösa irakiska flyktingar som tillhör de folkmordsutsatta folkgrupperna assyrier och yezidier. Motionärerna anför att den irakiska staten inte förmår att försvara dessa folkgrupper mot IS. Svenska beslut om utvisning bör därför inte verkställas.

I motion 2014/15:2203 av Emanuel Öz (S) begärs ett tillkännagivande om angelägenheten i att effektivisera och förenkla handläggningen samt säkerställa rättssäkerheten i pågående ärenden genom exempelvis en översyn av utlänningslagen. Motionären menar att om sökanden har omedelbart avvisats eller utvisats blir hans eller hennes möjlighet att föra sin talan om uppehållstillstånd i domstol ytterst begränsad. En avvisning eller utvisning som har verkställts får även ofta till följd att en pågående förundersökning mot utlänningen läggs ned.

Utskottets ställningstagande

Om Migrationsverket har beslutat att lämna över ett ärende till polisen kan polisen inte besluta att återlämna det till Migrationsverket. Polisens verkställighet kan dock avbrytas under vissa förutsättningar. Om polisen ska verkställa ett beslut om avvisning eller utvisning och då finner att beslutet inte kan verkställas eller att det behövs ytterligare information i ärendet, ska polisen underrätta Migrationsverket. Detsamma gäller om utlänningen hos polisen åberopar att det finns sådana hinder som avses i 12 kap. 1, 2 eller 3 § UtL mot verkställigheten eller om det på annat sätt kommer fram att det kan finnas sådana hinder. Migrationsverket ska i sådana fall ge anvisningar om verkställigheten eller vidta andra åtgärder. En sökande kan anföra eller åberopa verkställighetshinder flera gånger. Verkställigheten fortsätter dock till dess att ett beslut om inhibition eller om uppehållstillstånd har meddelats. Utskottet förutsätter att regeringen vid behov överväger om det finns skäl att ändra lagstiftningen.

Enligt Migrationsverkets regleringsbrev för 2014 skulle verket, Rikspolisstyrelsen och Kriminalvården i samverkan effektivisera arbetet med att verkställa avvisnings- och utvisningsbeslut med syfte att, i förhållande till verksamhetsåret 2013, ytterligare förstärka insatserna för att påtagligt öka antalet verkställda beslut avseende personer som är inskrivna i Migrationsverkets mottagande. Verket skulle redovisa hur erfarenheterna från

det gemensamma effektiviseringsarbetet och genomförda projekt tillvaratas i den löpande verksamheten.

Motion 2014/15:2639 (M) yrkandena 2 och 3 får anses tillgodosedda med vad som anförts och avstyrks. Även motion 2014/15:82 (V) yrkande 24 avstyrks.

Som angetts ovan får Migrationsverket om det föreligger verkställighetshinder enligt 12 kap. 18 § UtlL bevilja permanent uppehållstillstånd om hindret är bestående, eller tidsbegränsat uppehållstillstånd om hindret endast är tillfälligt. Under sådana omständigheter har utlänningen rätt att arbeta. Vidare följer av 8 kap. 27 § UtlL att även den instans som prövar ett överklagande av beslut om avvisning och utvisning i vissa fall får besluta om arbetstillstånd. Motion 2014/15:2270 (M) avstyrks med det anförda.

Från och med den 1 juli 2014 har bestämmelsen i 5 kap. 6 § UtlL om uppehållstillstånd på grund av synnerligen ömmande omständigheter ändrats så att barn får beviljas uppehållstillstånd om omständigheterna är särskilt ömmande. Som exempel på en omständighet som kan komma att beaktas i den sammantagna bedömningen anges att barnet är omhändertaget av sociala myndigheter. Vidare gäller enligt 5 kap. 12 § UtlL att ett tidsbegränsat uppehållstillstånd får beviljas en utlänning som behöver vård enligt LVU. Med det anförda får motion 2014/15:1343 (C) anses delvis tillgodosedd och avstyrks.

Syftet med återtagandeaftalen är att bidra till ett förbättrat återvändande och har sin grund i att alla stater har en skyldighet att ta tillbaka sina egna medborgare. Tanken med återtagandeaftalen är vidare att bidra till ett förbättrat samarbete med ursprungsländer. Utskottet anser inte att det finns skäl att föreslå ett tillkännagivande med anledning av motion 2014/15:82 (V) yrkande 19 som därmed avstyrks.

Enligt 12 kap. 19 § UtlL är Migrationsverket skyldigt att under vissa förutsättningar pröva frågan om uppehållstillstånd på nytt då utlänningen åberopar bestående verkställighetshinder. Som angetts ovan är skyldigheten i det fallet begränsad till sådana omständigheter som inte har prövats tidigare och som inte har kunnat åberopas tidigare eller till att utlänningen visar en giltig ursäkt för att inte ha åberopat omständigheterna tidigare.

Som angetts ovan får en avvisning eller utvisning emellertid aldrig verkställas till ett land om det finns skälig anledning att anta att utlänningen riskerar dödsstraff eller att utsättas för kroppsstraff, tortyr eller annan omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning. Migrationsverket har, utöver skyldigheten enligt 12 kap. 19 § UtlL, en skyldighet att ex officio beakta sådana nya omständigheter som kommer fram i ett verkställighetsärende och som utgör hinder mot verkställigheten (12 kap. 18 § UtlL). Med hinder mot verkställigheten avses även att det finns anledning att anta att det avsedda mottagarlandet inte kommer att vara villigt att ta emot utlänningen eller att det finns medicinska hinder eller någon annan särskild anledning till att beslutet inte bör verkställas. Utskottet noterar att enligt 12 kap. 18 § UtlL gäller att barn i ett verkställighetsärende får beviljas permanent eller

tidsbegränsat uppehållstillstånd även om de omständigheter som kommer fram inte har samma allvar och tyngd som krävs för att tillstånd ska beviljas vuxna personer.

Utskottet anser inte att det finns skäl för riksdagen att ta initiativ till en ändring av reglerna om verkställighetshinder och avstyrker därför motion 2014/15:82 (V) yrkande 23.

Riksdagen ställde sig våren 2012 bakom regeringens förslag i proposition 2011/12:60 Genomförande av återvändandedirektivet (bet. 2011/12:SfU6, rskr. 2011/12:164). Det innebär bl.a. att ett beslut om avvisning eller utvisning ska innehålla en tidsfrist för frivillig återresa. Tidsfristen börjar löpa när ett beslut om avvisning eller utvisning har vunnit laga kraft, vilket normalt sker efter tre veckor från den dag utlännningen fick del av beslutet. Tidsfristen kan också förlängas om det finns särskilda skäl. Utskottet finner inte skäl att föreslå en ändring av tidsfristen för frivillig återresa. Motion 2014/15:82 (V) yrkande 28 avstyrks därmed.

Ett beslut om avvisning eller utvisning som inte har meddelats av allmän domstol upphör att gälla fyra år från det att beslutet vann laga kraft om det inte är förenat med ett återreseförbud med längre giltighetstid än fyra år. I samband med införandet av 1980 års utlänningslag framhölls i proposition 1979:96 bl.a. att om verkställigheten har omöjliggjorts genom att utlännningen har hållit sig gömd inträder visserligen ändå preskription efter två år. Enligt det föredragande statsrådet borde det emellertid i ett sådant fall inte vara uteslutet att på nytt ta upp frågan om utlänningsens avlägsnade ur landet och meddela ett nytt utvisningsbeslut. Vid tillkomsten av 1989 års utlänningslag förlängdes preskriptionstiden till nu gällande fyra år eftersom det hade blivit allt vanligare att utlännningar förhindrade verkställigheten genom att hålla sig undan långa tider. I proposition 1988/89:86 angavs att vid bedömningen av om det finns skäl för uppehållstillstånd i Sverige ska dock vid en förnyad prövning efter inträffad preskription inte tillgodoräknas den tid som en utlännning eventuellt har vistats i Sverige efter det att ett beslut om avvisning eller utvisning har vunnit laga kraft. Utskottet anser inte att det i dagsläget finns skäl för riksdagen att göra ett tillkännagivande om en ändring av bestämmelsen ifråga. Utskottet avstyrker därmed motion 2014/15:82 (V) yrkande 29.

I Migrationsverkets rättsliga ställningstagande RCI 16/2014 den 20 oktober 2014 har det förvärrade säkerhetsläget i Irak bedömts. I ställningstagandet anges att en individuell bedömning måste göras om ett skyddsalternativ är relevant och rimligt för personen. Vidare kan såväl det förändrade säkerhetsläget som den förändrade situationen för internflyktingar vara sådana nya omständigheter som kan motivera en ny prövning vid ansökan om verkställighetshinder. Med det anförda är motion 2014/15:1871 (FP) i vart fall delvis tillgodosedd och avstyrks.

Utskottet utgår från att regeringen uppmärksammar eventuella problem vid beslut om omedelbar verkställighet. Enligt utskottets mening saknas skäl för riksdagen att göra ett tillkännagivande om ändringar i dessa bestämmelser. Motion 2014/15:2203 (S) avstyrks därmed.

Utvisning på grund av brott

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden bl.a. om obligatorisk utvisning på grund av vissa brott och om att hänsyn inte ska tas till utlänningens levnadsomständigheter.

Jämför reservation 16 (SD).

Gällande ordning

I 8 kap. utlänningslagen finns bestämmelser om utvisning på grund av brott.

En utlänning får utvisas vid brott som kan leda till fängelse eller om domstolen i brottmålet undanröjer en villkorlig dom eller skyddstillsyn som utlänningen har dömts till tidigare. Det krävs dock att utlänningen döms till en svårare påföljd än böter. Ytterligare en förutsättning för utvisning är att det kan antas att utlänningen kommer att göra sig skyldig till fortsatt brottslighet eller att brottet är särskilt allvarligt. En domstols beslut om utvisning på grund av brott ska innehålla ett förbud för utlänningen att under en viss tid eller utan någon tidsbegränsning återvända till Sverige.

När en domstol överväger om en utlänning bör utvisas ska den ta hänsyn till utlänningens anknytning till det svenska samhället och särskilt beakta utlänningens levnadsomständigheter och familjeförhållanden samt hur länge utlänningen har vistats i Sverige. Domstolen ska även särskilt beakta om utlänningen har barn i Sverige och barnets behov av kontakt med utlänningen, hur kontakten mellan dem har varit och hur umgänget skulle påverkas av att utlänningen utvisas.

Hänsyn ska också tas till om det finns hinder mot verkställighet av utvisningen enligt utlänningslagens bestämmelser om verkställighetshinder, t.ex. risk för dödsstraff, kroppsstraff eller tortyr, och utlänningen därför inte kan sändas till ett visst land eller om det annars finns särskilda hinder mot att utvisningsbeslutet verkställs.

En utlänning som är flykting och som behöver en fristad i Sverige får utvisas endast om han eller hon har begått ett synnerligen grovt brott och det skulle medföra allvarlig fara för allmän ordning och säkerhet att låta utlänningen stanna här. En utvisning får också ske om utlänningen i Sverige eller utomlands har bedrivit en verksamhet som har inneburit fara för rikets säkerhet och det finns anledning att anta att han eller hon kan fortsätta med en sådan verksamhet här.

Vidare får en utlänning som har vistats i Sverige med permanent uppehållstillstånd sedan minst fyra år eller har varit bosatt i Sverige i minst fem år när åtal väcks utvisas endast när det finns synnerliga skäl.

Motionerna

I partimotion 2014/15:2871 av Mattias Karlsson m.fl. (SD) begärs i yrkande 21 ett tillkännagivande om utvisning av utländska gärningsmän. Motionärerna anför att utvisning ska vara obligatorisk och livstidsutvisning regel snarare än undantag då grova brott har begåtts av utlänningar. Bättre utvisningsregler är ett viktigt steg på vägen mot ett tryggt samhälle fritt från kulturellt motiverat kvinnovåld.

I motion 2014/15:2524 av Kent Ekeröth m.fl. (SD) begärs i yrkandena 8 och 9 tillkännagivanden om att frågan om utvisning ska bli en obligatorisk del för domstolen att pröva vid brottmål när den tilltalade innehar medborgarskap i annat land än Sverige eller är statslös, och att det ska föreligga synnerligen starka skäl för att utvisning vid prövning i domstol inte ska utdömas när en utlänning döms för ett brott som i sig kan medföra utvisning. I yrkande 10 begärs ett tillkännagivande om att brott med uppsåt ska ses som en försvårande omständighet vid prövning av frågan om utvisning. Brott mot person, såsom vålds- och sexualbrott, rån, m.m., ska i princip alltid rendera utvisning på livstid. Vidare begärs i yrkande 11 ett tillkännagivande om att domstolen i utvisningsärenden inte ska ta hänsyn till utlänningens levnadsomständigheter eller hur länge utlänningen vistats i Sverige. Därtill begärs i yrkandena 12–14 och tillkännagivanden om att avskaffa kraven dels på att det måste föreligga synnerliga skäl för att kunna utvisa en kriminell utlänning som bott i Sverige fem år eller mer, dels på att det måste föreligga synnerliga skäl för att det ska gå att utvisa en kriminell utlänning som haft uppehållstillstånd i fyra år eller mer, dels på att det måste vara ett synnerligen grovt brott och medföra allvarlig fara för allmän ordning och säkerhet för att domstolen ska besluta om utvisning i de fall som utlänningen har flyktingstatus. Slutligen begärs i yrkande 29 ett tillkännagivande om att kriminalisera skyddande av en person utan rätt att vistas i Sverige. Motionärerna anser att det på liknande sätt som gäller vid skyddande av brottsling ska vara olagligt att gömma, hjälpa eller på annat sätt underlätta för personer utan rätt att vistas i Sverige att hålla sig undan från den svenska rättsskipningen.

Torkild Strandberg och Allan Widman (båda FP) begär i motion 2014/15:221 ett tillkännagivande om att det bör vara obligatoriskt för domstol att pröva frågan om utvisning av utländska medborgare som begår grova brott i Sverige.

Utskottets ställningstagande

En utlänning kan utvisas ur Sverige på grund av brott av en viss svårighetsgrad, dvs. om han eller hon döms för brott som kan leda till fängelse. Utvisning ska normalt inte ske vid mindre allvarlig brottslighet, men om denna är upprepad eller systematisk kan utvisning komma i fråga även vid exempelvis brott av typen snatteri. Återfallsrisk är normalt en förutsättning för att utvisa en person. I vissa allvarigare fall får dock utvisning tillgripas utan att det finns någon återfallsrisk. En allmän riktlinje är att brottet bör ha ett

straffvärde om fängelse på minst ett år för att utvisning ska ske oberoende av återfallsrisk.

Utvisningsmöjligheten begränsas av utlänningens anknytning till Sverige. Bedömningen görs utifrån en sammanvägning av vad som är känt om utlänningens personliga förhållanden, såsom familje-, bostads- och arbetsförhållanden, vistelsetid i Sverige, flyktingstatus, beviljat uppehållstillstånd, social anpassning, eventuella kvarvarande band till ursprungslandet m.m. Utskottet har senast i betänkande 2013/14:SFU6 behandlat frågor om utvisning på grund av brott. Utskottet framhöll särskilt de svårigheter som en utvisning kan innebära om utlänningen har familj i Sverige, eftersom familjen kan drabbas hårt. Det är därför viktigt att frågan om utvisning prövas med beaktande av den skada och olägenhet som kan drabba en utvisad persons familj. Principen om barnets bästa har även kommit till uttryck i lagtexten i form av en uttrycklig skyldighet för domstolarna att särskilt beakta om utlänningen har barn i Sverige och, om så är fallet, barnets behov av kontakt med utlänningen, hur kontakten har varit och hur kontakten skulle påverkas av en utvisning. Även om den dömda inte har familj får det anses vara rimligt att ta hänsyn till om han eller hon, fränsett den brottsliga gärningen, har levt under ordnade förhållanden i Sverige. Utskottet påtalade också att Genèvekonventionen inte medger att en fördragsslutande stat utvisar en flykting som olovligen uppehåller sig på statens område annat än av skäl som kan hänföras till den nationella säkerheten eller den allmänna ordningen. Vidare framhöll utskottet att det är viktigt att utvisningsfrågan bedöms på ett nyanserat sätt och att det finns proportion mellan brottet och de rättsverkningar som det får för den enskilde. Vikten av att reglerna präglas av grundläggande humanitära krav och rättssäkerhetsgarantier underströks av utskottet. Enligt utskottets mening uppfyllde de nu aktuella reglerna i utlänningslagen dessa krav.

Utskottet har inte ändrat inställning sedan frågan behandlades senast och kan därför inte ställa sig bakom motion 2014/15:2524 (SD) yrkandena 9–14.

Vanligen initieras frågan om utvisning av åklagaren i stämningsansökan eller under huvudförhandlingen. Frågan om utvisning kan dock prövas av domstolen oberoende av om åklagaren har framställt ett yrkande om detta. Utskottet anser därför att det inte behövs en regel om obligatorisk prövning vid grova brott. Motionerna 2014/15:2524 (SD) yrkande 8, 2014/15:2871 (SD) yrkande 21 och 2014/15:221 (FP) avstyrks därmed.

Enligt 20 kap. 7 § UtL döms den till fängelse i högst två år eller, när omständigheterna är mildrande, till böter som genom att dölja en utlänning eller genom någon annan sådan åtgärd uppsåtligen hjälper utlänningen att olovligen uppehålla sig i Sverige, en annan EU-stat eller Island, Norge, Schweiz eller Liechtenstein, om detta görs i vinstsyfte. Utskottet är inte berett att föreslå en utvidgning av bestämmelsen. Motion 2014/15:2524 (SD) yrkande 29 avstyrks därmed.

Förvar

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om bl.a. att se över grunderna för förvar.

Jämför reservationerna 17 (SD) och 18 (V).

Gällande ordning

10 kap. 1 § första stycket UtL innehåller regler om identitetsförvar och innebär att en utlänning som har fyllt 18 år får tas i förvar om utlänningens identitet är oklar vid ankomsten till Sverige eller när han eller hon därefter ansöker om uppehållstillstånd och han eller hon inte kan göra sannolikt att den identitet han eller hon uppger är riktig, och utlänningens rätt att få resa in i eller vistas i Sverige inte kan bedömas ändå. Tiden för förvar grundat på oklar identitet är högst två veckor om det inte finns synnerliga skäl för en längre tid.

I 10 kap. 1 § andra stycket 1 UtL finns en regel om utredningsförvar. En utlänning som har fyllt 18 år får tas i förvar om det är nödvändigt för att en utredning om utlänningens rätt att stanna i Sverige ska kunna genomföras. En utlänning får inte hållas i förvar för en utredning längre tid än 48 timmar.

Vidare får, enligt 10 kap. 1 § andra stycket 2 och 3 UtL, en utlänning tas i verkställighetsförvar om det är sannolikt att utlänningen kommer att avvisas eller utvisas eller det är fråga om att verkställa ett beslut om avvisning eller utvisning. Beslut om förvar av en utlänning på dessa grunder får enligt tredje stycket meddelas endast om det på grund av utlänningens personliga förhållanden eller övriga omständigheter finns anledning att anta att utlänningen annars kommer att hålla sig undan eller bedriva brottslig verksamhet i Sverige. En utlänning får inte hållas i förvar för verkställighet längre tid än två månader om det inte finns synnerliga skäl för en längre tid. Även om det finns sådana synnerliga skäl får utlänningen inte hållas i förvar längre tid än tre månader eller, om det är sannolikt att verkställigheten kommer att ta längre tid på grund av bristande samarbete från utlänningen eller det tar tid att införskaffa nödvändiga handlingar, längre tid än tolv månader. Tidsgränserna om tre och tolv månader gäller dock inte om utlänningen av en allmän domstol utvisats på grund av brott.

Det finns i 10 kap. 2 § UtL särskilda bestämmelser om när barn kan tas i förvar.

En utlännings frihet får enligt 1 kap. 8 § UtL inte begränsas mer än vad som är nödvändigt i varje enskilt fall. Det innebär att den rättsliga prövningen ska påskyndas om utlänningen är tagen i förvar.

Migrationsverket får enligt 10 kap. 20 § UtL besluta att en utlänning som hålls i förvar ska placeras i kriminalvårdsanstalt, häkte eller polisarrest, om

1. utlänningen av allmän domstol har utvisats på grund av brott

2. utlännningen hålls avskild och av säkerhetsskäl inte kan vistas i en särskild förvarlokal

3. det annars finns synnerliga skäl.

En utlännning som placerats i kriminalvårdsanstalt, häkte eller polisarrest med stöd av första stycket 2 eller 3 ska hållas avskild från övriga intagna. Barn som hålls i förvar får inte placeras i kriminalvårdsanstalt, häkte eller polisarrest.

Motionerna

I motion 2014/15:2524 av Kent Ekeröth m.fl. (SD) begärs i yrkande 17 ett tillkännagivande om att i de fall det av olika anledningar föreligger förhinder för verkställighet ska en av- eller utvisningsdömd person hållas i förvar till dess att av- eller utvisning kan ske.

Jonas Sjöstedt m.fl. (V) begär i partimotion 2014/15:82 yrkande 33 ett tillkännagivande om att tillsätta en utredning med uppgift att se över utlänningslagens förvarsgrunder. Motionärerna menar att de nuvarande reglerna är mycket vaga och ger stort utrymme för godtycke från tillämpande myndigheter. I yrkande 34 begärs ett tillkännagivande om att införa ett förbud i utlänningslagen mot att placera en förvarstagen person i kriminalvård med hänvisning till att hen utgör en allvarlig fara för sig själv.

Utskottets ställningstagande

Förvarsutredningen har i sitt betänkande Förvar (SOU 2011:17) lämnat förslag bl.a. till bestämmelser om tidsgränser för hur länge en utlännning får hållas i verkställighetsförvar. Vidare föreslås att en utlännning ska kunna placeras i kriminalvården av säkerhetsskäl, dock inte enbart med hänvisning till att han eller hon utgör en allvarlig fara för sig själv. Regeringens beredning av betänkandet bör avvaktas. Utskottet noterar att regeringen har aviserat en proposition i juni 2015. Motionerna 2014/15:2524 (SD) yrkande 17 och 2014/15:82 (V) yrkandena 33–34 avstyrks med det anförda.

Visering

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden bl.a. om visumtvång och visum för asylsökande.

Jämför reservationerna 19 (SD) och 20 (V).

Gällande ordning

Enligt 2 kap. 3 § UtL ska en utlännning som reser in i eller vistas i Sverige ha Schengenvisering eller nationell visering om han eller hon inte har

uppehållstillstånd, ställning som varaktigt bosatt eller är nordisk medborgare. Undantag från kravet på visering gäller även bl.a. för EES-medborgare, vissa konventionsflyktingar och statslösa personer.

Enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 810/2009 om införande av en gemensamkodex om viseringar (viseringskodexen), som trädde i kraft den 5 oktober 2009 och är direkt tillämplig i Sverige, ska en visering i regel vara tidsbegränsad och gälla för högst tre månader under en sexmånadersperiod. En visering kan dock beslutas för flera inresor, t.ex. för besök hos egna barn eller vid återkommande affärsbesök och gäller då för vistelser på som mest 90 dagar per halvår och högst fem år. Ett beslut om att avslå en ansökan om visering kan överklagas (14 kap. 5 a § UtL).

Av 3 kap. 1 § UtL framgår att villkor för beviljande av Schengenvisering finns i viseringskodexen. Enligt 3 kap. 4 § UtL får, om det finns särskilda skäl, nationell visering beviljas. En sådan visering ger tillstånd att resa in i och vistas i Sverige. Viseringen får endast beviljas för längre tid än tre månader, dock högst ett år. Endast när det finns särskilda skäl får visering beviljas för längre tid än utlänningsens pass gäller.

I rådets förordning (EG) nr 539/2001 regleras vilka tredjeländers medborgare som behöver visering.

Motionerna

I partimotion 2014/15:2866 av Mattias Karlsson m.fl. (SD) begärs i yrkandena 6 och 7 tillkännagivanden om att visumtvång ska gälla för medborgare i länder som är eller misstänks vara baser för terrorism eller som genererar omfattande illegal invandring till Sverige. I yrkande 28 begärs ett tillkännagivande om viseringsfrihet för EES-medborgare. Motionärerna anser att viseringsfriheten missbrukas genom att allt fler EU-medborgare med en svag ekonomisk situation söker sig till Sverige, vilket har resulterat i en kraftig ökning av tiggeri i mer eller mindre organiserad form. Slutligen begärs i yrkande 31 ett tillkännagivande om Sveriges möjligheter att införa visumtvång gentemot EES-länder vars medborgare i hög utsträckning missbrukar den fria rörligheten.

Rickard Nordin (C) begär i motion 2014/15:822 yrkande 2 ett tillkännagivande om att se över Migrationsverkets regler så att e-sportare räknas som andra idrottare. Motionären framhåller att stora e-sportstjärnor från andra länder ibland har svårt att få visum för delta i e-sportens stora tävlingar.

Jonas Sjöstedt m.fl. (V) begär i partimotion 2014/15:82 yrkande 7 ett tillkännagivande om att regeringen i EU bör verka för att korta ned listan över visumpliktiga länder och för att visumkrav inte ska användas för att stänga ute flyktingar och därmed kortsluta Genèvekonventionen. Motionärerna anser att visumkrav riktade mot länder där det pågår krig eller omfattande kränkningar av mänskliga rättigheter är ett allvarligt hot mot asylrätten. I yrkande 32 begär motionärerna ett tillkännagivande om att regeringen bör tillsätta en utredning

med uppgift att lägga fram förslag om en procedur för utfärdande av asylvisum.

I motion 2014/15:447 av Robert Hannah och Birgitta Ohlsson (båda FP) begärs i yrkandena 1 och 2 tillkännagivanden om att Sverige och EU ensidigt ska slopa kravet på besöksvisum för civila ryska medborgare som vill besöka Sverige och EU. Motionärerna anför att det är av yttersta vikt att vanliga ryssar får uppleva känslan av frihet i ett land. Samtidigt bör Putins maktelit, oligarker och det militära etablissemanget helt stängas ute från att turista eller göra affärsresor inom EU.

Utskottets ställningstagande

Viseringsfrågor ingår i EU:s kompetensområde och regleras på EU-nivå. Det gäller bl.a. beslut om de tredjeländer vars medborgare måste inneha visum när de passerar unionens yttre gränser samt förfaranden och villkor för medlemsstaternas utfärdande av viseringar. I förordning (EG) nr 539/2001 (den s.k. viseringslistan) regleras vilka tredjeländers medborgare som behöver visering respektive vilka som är undantagna från viseringskrav. Viseringspolitiken inom EU är i det avseendet fullt ut harmoniserad. Det innebär att det inte längre finns några länder för vilka medlemsstaterna ensidigt får bestämma om medborgarna i dessa länder ska omfattas av viseringskrav eller inte. Utskottet vill betona att även om Sverige är bundet av förordningen är det viktigt att Sverige inom EU aktivt driver frågan om viseringsfrihet för så många länder som möjligt.

Det övergripande målet för den svenska viseringspolitiken är att skapa så stor frihet som möjligt för personer att röra sig över gränserna. Det är av största vikt att man underlättar kontakter mellan människor i olika länder. Det gäller såväl släktkontakter som kommersiella och kulturella förbindelser på olika plan. Önskemålet om fri rörlighet måste dock ställas mot nödvändigheten av att upprätthålla en reglerad invandring. Varje visumärende bedöms individuellt, och enligt viseringskodexen bör man vid prövningen av ansökningar om enhetlig visering bl.a. bedöma om sökanden har för avsikt att lämna medlemsstaternas territorium när den visering som sökanden har ansökt om löper ut.

Med hänsyn till det nu anförda finns det enligt utskottet inte skäl för riksdagen att göra något tillkännagivande med anledning av motionerna 2014/15:2866 (SD) yrkandena 6, 7, 28 och 31, 2014/15:82 (V) yrkande 7 och 2014/15:447 (FP) yrkandena 1 och 2. Motionsyrkandena avstyrks därför.

När det gäller frågan om visum för asylsökande noterar utskottet att viseringsinstrumentet i dagsläget inte är avsett att ta till vara personers behov av skydd. Det finns olika metoder för att skapa fler lagliga vägar in i EU. Utskottet vill i detta sammanhang också understryka vad utskottet i tidigare avsnitt anför om möjligheten till vidarebosättning och nödvändigheten av att öka ett solidariskt mottagande i EU av personer som är i behov av skydd. Utskottet poängterar också att Sverige i EU måste verka för fler lagliga vägar

in i EU för att söka asyl. Utskottet avstyrker med det anförda motion 2014/15:82 (V) yrkande 32.

Enligt 5 kap. 2 § UtfF gäller undantag från kravet på arbetstillstånd för en sammanlagd tid av tre månader under en tolv månadersperiod för en utlänning som är professionell idrottsman eller funktionär och som besöker Sverige för att delta i internationella tävlingar. Frågan om visum prövas dock enligt gällande regler där en del i prövningen kan vara frågan om arbetstillstånd behövs eller inte för att delta i en tävling. Utskottet är inte berett att föreslå speciella regler när det gäller visum för e-sportare som ska delta i en tävling. Med det anförda avstyrks motion 2014/15:822 yrkande 2 (C).

Medborgarskap

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden bl.a. om regler för förvärv av svenskt medborgarskap, medborgarskapstest och om att avskaffa möjligheten till dubbelt medborgarskap.

Jämför reservationerna 21 (SD) och 22 (V).

Gällande ordning

Enligt 2 § lagen (2001:82) om svenskt medborgarskap, förkortad MedbL, i dess lydelse fr.o.m. den 1 april 2015 förvärvar ett barn svenskt medborgarskap vid födelsen, om en förälder till barnet är svensk medborgare, eller en avliden förälder till barnet var svensk medborgare vid sin död.

Att medborgarskapet överförs från en förälder till ett barn ger uttryck för den s.k. härstammingsprincipen. Territorialprincipen innebär i stället att barnet får medborgarskap i det land där det föds.

En utlänning kan enligt 11 § MedbL beviljas svenskt medborgarskap efter ansökan, s.k. naturalisation. För att kunna få svenskt medborgarskap genom naturalisation ska en utländsk medborgare med permanent uppehållstillstånd ha varit bosatt i Sverige i minst fem år, en statslös och flykting i minst fyra år och en nordisk medborgare i minst två år. Den som är gift, lever i ett registrerat partnerskap eller är sambo med en svensk medborgare sedan minst två år tillbaka kan ansöka om svenskt medborgarskap redan efter tre år i Sverige. Vidare krävs att sökanden ska ha fyllt 18 år, ha styrkt sin identitet, ha permanent uppehållstillstånd i Sverige samt ha haft och kunna förväntas ha ett hederligt levnadssätt. En sökande som inte kan styrka sin identitet enligt denna bestämmelse får enligt 12 § andra stycket MedbL naturaliseras endast om han eller hon sedan minst åtta år har hemvist här i landet och gör sannolikt att den uppgivna identiteten är riktig.

Sedan 2001 är det möjligt att ha dubbelt medborgarskap. Den som är svensk medborgare och förvärvar ett annat medborgarskap kan behålla sitt svenska medborgarskap om inte det andra landets lagstiftning lägger hinder i vägen.

Inte heller behöver den som förvärvar svenskt medborgarskap enligt svenska regler avsäga sig sitt tidigare medborgarskap.

Motionerna

I partimotion 2014/15:2866 av Mattias Karlsson m.fl. (SD) begärs i yrkande 19 ett tillkännagivande om vikten av att stärka medborgarskapets betydelse. Motionärerna anser att det ska vara grundläggande att medborgarskapet hör samman med nationaliteten inte bara i juridisk mening utan även med avseende på identitet och samhörighet. Det bör upprätthållas en stark koppling mellan medborgarskap och nationell identitet. Sverige har dock under alltför lång tid ställt alltför låga krav för erhållande av medborgarskap. Detta har gjort att det svenska medborgarskapets betydelse har kraftigt urholkats. I yrkandena 20 och 21 begärs tillkännagivanden om dels att ett grundläggande krav för medborgarskap ska vara bosättning i Sverige i minst tio år, dels att en sökande endast ska beviljas medborgarskap efter att ha godkänts i ett språktest och därmed visat sig ha anammat det svenska språket i tal och skrift. Vidare begärs i yrkandena 22 och 23 tillkännagivanden om dels att en sökande endast ska beviljas medborgarskap efter att ha godkänts i ett samhällskunskapstest och därmed uppvisat grundläggande kunskaper om svenskt samhällsliv, dels att sökanden i samband med ansökan om medborgarskap ska uppvisa en klanderfri vandel. Slutligen begärs i yrkande 24 ett tillkännagivande om att en person som ansöker om medborgarskap bör underteckna en deklARATION i vilken han eller hon bekräftar sin lojalitet med Sverige och förbinder sig att respektera svenska lagar och övriga samhällsregler.

David Lång och Mikael Jansson (SD) begär i motion 2014/15:2911 yrkande 4 ett tillkännagivande om att avskaffa möjligheten till dubbelt medborgarskap. Motionärerna anför att dubbelt medborgarskap kan innebära att problem uppstår ifråga om arv, äktenskap, skilsmässa, vårdnad av barn och värnpliktstjänstgöring. I yrkande 5 begärs ett tillkännagivande om att en utländsk medborgare som önskar få ett svenskt medborgarskap ska avkrävas en ed om att han eller hon svär trohet och lojalitet mot Sveriges konung, svenska staten och den svenska nationen. Slutligen begärs i yrkande 6 ett tillkännagivande om medborgarskapsutbildning. Motionärerna anser att sökanden ska genomgå en medborgarskapsutbildning, godkännas i kunskapsprov när det gäller det svenska språket, svensk kultur och historia samt bedömas bli en tillgång för Sverige för att beviljas svenskt medborgarskap.

Jonas Sjöstedt m.fl. (V) begär i partimotion 2014/15:82 yrkande 31 ett tillkännagivande om att utgångsläget bör vara att det inte ska vara någon skillnad i väntetid på att få svenskt medborgarskap mellan den som oförskyllt inte kan styrka sin identitet och övriga grupper som har beviljats uppehållstillstånd.

I motion 2014/15:208 av Torkild Strandberg (FP) begärs ett tillkännagivande om att det svenska medborgarskapet ska uppgraderas genom att det

införs krav på grundläggande svensk-kunskaper och godkänd utbildning i hur det svenska samhället fungerar.

Birgitta Ohlsson och Maria Weimer (FP) begär i motion 2014/15:406 ett tillkännagivande om att införa territorialprincipen vid sidan av härstamningsprincipen vid bestämmandet av medborgarskap för barn. Det skulle innebära att barn som föds i Sverige ska erbjudas svenskt medborgarskap.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har i betänkandet 2013/14:SfU17 behandlat proposition 2013/14:143 Ett medborgarskap grundat på samhörighet och tagit ställning till bl.a. frågor om en utveckling av medborgarskapets betydelse.

Utskottet noterar att för att erhålla svenskt medborgarskap ska utlänningen ha haft och kunna förväntas ha ett hederligt levnadssätt. Misstanke om brott kan leda till att en ansökan om medborgarskap avslås. Vidare kan även annan misskötsamhet, såsom försummelse att betala skatteskulder och underhållsskulder, leda till att en ansökan avslås. Utskottet kan inte ställa sig bakom yrkanden om att införa en särskild lojalitetsförklaring m.m. som villkor för svenskt medborgarskap. Utskottet kan inte heller ställa sig bakom yrkandet om krav på tio års bosättning för rätt till svenskt medborgarskap. Vidare har socialförsäkringsutskottet vid upprepade tillfällen avstyrkt yrkanden om kunskaper i svenska språket och medborgarskapstest som kriterium för svenskt medborgarskap, senast i betänkande 2013/14:SfU17. Utskottet framhöll bl.a. att kunskaper i svenska, tillsammans med arbete, förvisso är bland de viktigaste faktorerna för en framgångsrik integration. Utskottet var emellertid inte berett att föreslå något tillkännagivande om att kunskaper i svenska språket och ett godkänt medborgarskapstest ska vara krav för att få svenskt medborgarskap. Utskottet vidhåller sina ställningstaganden.

Med det anförda avstyrks motionerna 2014/15:2866 (SD) yrkandena 19–24, 2014/15:2911 (SD) yrkandena 5 och 6 samt 2014/15:208 (FP).

I samband med att möjligheten till dubbelt medborgarskap infördes 2001 delade utskottet regeringens bedömning att de nackdelar som kunde följa av dubbelt medborgarskap framstod som relativt begränsade. Utskottet ansåg att det vid en samlad bedömning av fördelar och nackdelar med att tillåta dubbelt medborgarskap fanns övervägande skäl för att möjliggöra innehav av dubbelt medborgarskap. Utskottet gör inte nu någon annan bedömning och avstyrker därmed motion 2013/14:2911 (SD) yrkande 4.

Det svenska medborgarskapet är förknippat med betydelsefulla rättigheter och skyldigheter för den enskilde. Motion 2014/15:82 (V) yrkande 31 om minskat krav för erhållande av medborgarskap avstyrks därmed.

Svensk medborgarskapslagstiftning bygger huvudsakligen på härstamningsprincipen. Riksdagen har nyligen beslutat i enlighet med förslagen i proposition 2013/14:143. I samband därmed uttalade utskottet i betänkande 2013/14:SfU17 bl.a. att utifrån grundtanken om ett medborgarskap som utgår från samhörighet anser utskottet, i likhet med regeringen, att möjligheten för

barn som inte blir svenska medborgare vid födelsen att förvärva svenskt medborgarskap bör stärkas. Riksdagen beslutade om bl.a. förlängd tidsperiod för anmälan om svenskt medborgarskap för statslösa barn, kortare hemvisttid vid anmälan om svenskt medborgarskap för vissa barn med hemvist i Sverige och förlängd tidsperiod för anmälan om svenskt medborgarskap för unga vuxna. Utskottet ser i nuläget ingen anledning att ändra denna ordning. Motion 2014/15:406 (FP) avstyrks med det anförda.

Reservationer

1. Flyktingpolitiken, punkt 1 (SD)

av Markus Wiechel (SD) och Linus Bylund (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anføres i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna

2014/15:1043 av Patrik Jönsson (SD),

2014/15:1270 av Johnny Skalin (SD),

2014/15:2705 av Mikael Jansson och David Lång (SD) och

2014/15:2866 av Mattias Karlsson m.fl. (SD) yrkandena 2, 3, 11, 12, 16 och 18 samt

avslår motionerna

2014/15:82 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkandena 1, 17, 18, 20–22 och 30,

2014/15:1656 av Maria Ferm (MP) i denna del,

2014/15:1905 av Göran Hägglund m.fl. (KD) yrkande 3 i denna del,

2014/15:2194 av Lars Eriksson (S) och

2014/15:2563 av Annika Lillemets m.fl. (MP).

Ställningstagande

Under de senaste decennierna har Sverige fört en invandringspolitik som både i förhållande till folkviljan och i jämförelse med våra grannländer framstår som extrem. Samtidigt som många enskilda invandrare har bidragit positivt till det svenska samhället har den mycket omfattande invandringen, kombinerat med en samhällsupplösande mångkulturalism, skapat stora och allvarliga problem i form av segregation, utanförskap, sjunkande kunskaps- och betygsnivåer i skolan, etniska och religiösa motsättningar, ökad kriminalitet, skenande kostnader och en försämrad välfärd. Det är hög tid att byta riktning och gå från en ansvarslös till en ansvarsfull invandringspolitik som håller samman, stärker och utvecklar vårt samhälle. Asyl bör endast beviljas den som uppfyller kriterierna i Genèvekonventionen och ett mindre antal kvotflyktingar enligt avtal med UNHCR. Undantagsvis kan tillfälliga uppehållstillstånd utfärdas för personer som inte fullt ut lever upp till kraven i FN:s flyktingkonvention men som av ytterst starka humanitära skäl ändå inte omedelbart kan återvända till sitt hemland, ett närliggande område eller sitt första asylland. Upphållstillstånd bör över huvud taget endast beviljas som tillfälliga tillstånd. Permanenta uppehållstillstånd bör således avskaffas. Normen för uppehållstillstånden bör vara att de ska gälla i ett år och att eventuella förlängningar ska gälla i högst sex månader i taget. De som inte

följer regelverket för ansökan om asyl ska genast avvisas till det land de senast kom ifrån. Likaså ska den som vistas i landet illegalt avvisas omgående utan att få sin sak prövad.

En väg för att underlätta möjligheterna för människor att få ett arbete och en plats i samhället skulle kunna vara att införa ett poängsystem för invandrare utifrån kriterier som bygger på invandrarens möjligheter att på ett effektivt och bra sätt komma in i samhället med liten eller ingen samhällskostnad.

Det bör inte vara för möjligt för Migrationsverket att i ett s.k. rättsligt ställningstagande besluta att uppehållstillstånd som beviljas syrier i normalfallet ska vara permanenta. Frågor av sådan vikt och principiell art bör rimligen avgöras av regeringen eller riksdagen.

Beräkningar av expertis visar att asyl- och anhöriginvandringen kostar det svenska samhället stora summor varje år. Svenska skattebetalare måste få veta hur mycket av deras skattepengar som går till att upprätthålla denna invandring. Regeringen bör därför återkomma till riksdagen med en redovisning av hur stora kostnaderna är för bl.a. asylinvandringen.

Samhällsorientering bör vara obligatorisk för alla som söker uppehållstillstånd i Sverige. Den ska ge en bra introduktion om Sverige som nation innefattande kännedom om det svenska samhällets kultur, historia och värdegrund. Vidare ska den ge information om vad det innebär att leva i Sverige och bl.a. ge praktiska kunskaper beträffande skyldigheter, rättigheter och möjligheter.

Vad som nu anförts bör riksdagen ge regeringen till känna.

2. Flyktingpolitiken, punkt 1 (V)

av Christina Höj Larsen (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2014/15:82 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkandena 1, 17, 18, 20–22 och 30 samt avslår motionerna

2014/15:1043 av Patrik Jönsson (SD),

2014/15:1270 av Johnny Skalin (SD),

2014/15:1656 av Maria Ferm (MP) i denna del,

2014/15:1905 av Göran Hägglund m.fl. (KD) yrkande 3 i denna del,

2014/15:2194 av Lars Eriksson (S),

2014/15:2563 av Annika Lillemets m.fl. (MP),

2014/15:2705 av Mikael Jansson och David Lång (SD) och

2014/15:2866 av Mattias Karlsson m.fl. (SD) yrkandena 2, 3, 11, 12, 16 och 18.

Ställningstagande

Svenska myndigheters respekt för asylrätten och Genèvekonventionen behöver stärkas. Om inte de mänskliga rättigheterna för de människor som har minst möjligheter och resurser att föra sin talan respekteras, kommer andra grupperns rättigheter att angripas längre fram.

Vidare bör en översyn göras av bestämmelsen i utlänningslagen om rätt till skydd som flykting för att tolkningen av bestämmelsen ska bringas i överensstämmelse med gällande internationell rätt. Att risken för förföljelse bara ska beaktas om den är sannolik stämmer inte med flyktingkonventionen. Enligt UNHCR bör kravet ligga någonstans mellan ”sannolikt” och ”möjligt”.

Det råder stora oklarheter vad gäller tolkningen och tillämpningen av bestämmelserna om internationellt skydd för den som flytt från en väpnad konflikt eller urskillningslöst våld. Regeringen bör därför se över och förtydliga dessa bestämmelser för att skyddet ska bli mer heltäckande och bringas i överensstämmelse med gällande internationell rätt.

Sverige uppfyller inte Europakonventionens krav på att dels införskaffa expertutlåtande om orsaken till tortyrskador, dels bevisa att det inte finns någon risk för tortyr vid en utvisning till hemlandet. Regeringen bör därför skyndsamt lägga fram förslag om en sådan ändring i utlänningslagen att Sverige uppfyller Europakonventionens krav i dessa avseenden. Vidare måste fler asylsökande få sina tortyrskador utredda för att Sverige ska anses uppfylla sina förpliktelser enligt konventionen.

Begreppet "synnerligen ömmande omständigheter" i utlänningslagen har kommit att tolkas alltför restriktivt. Det finns därför ett behov av att ändra begreppet till "särskilt ömmande omständigheter".

Det finns ärenden som får allvarliga konsekvenser därför att de drar ut på tiden. Det kan exempelvis gälla barnfamiljer där barnen rotat sig i Sverige och ensamkommande barn som hinner fylla 18 år under handläggningstiden. Det bör därför införas en bestämmelse i utlänningslagen om att den som ansökt om uppehållstillstånd och inte har fått ett lagakraftgäande avslagsbeslut inom 18 månader från dagen för ansökan ska beviljas uppehållstillstånd om det inte finns särskilda skäl som talar emot det. Sådana särskilda skäl kan vara att sökanden själv väsentligt bidragit till tidsutdräkten eller har gjort sig skyldig till allvarlig brottslighet.

Vad som nu anförts bör riksdagen ge regeringen till känna.

3. Flyktingpolitiken, punkt 1 (KD)

av Roland Utbult (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2014/15:1905 av Göran Hägglund m.fl. (KD) yrkande 3 i denna del och avslår motionerna

2014/15:82 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkandena 1, 17, 18, 20–22 och 30,
2014/15:1043 av Patrik Jönsson (SD),
2014/15:1270 av Johnny Skalin (SD),
2014/15:1656 av Maria Ferm (MP) i denna del,
2014/15:2194 av Lars Eriksson (S),
2014/15:2563 av Annika Lillemets m.fl. (MP),
2014/15:2705 av Mikael Jansson och David Lång (SD) och
2014/15:2866 av Mattias Karlsson m.fl. (SD) yrkandena 2, 3, 11, 12, 16 och 18.

Ställningstagande

Sverige ska fortsätta att ha och stå upp för en generös flyktingpolitik och därmed vara en fristad för människor på flykt undan krig och förföljelse exempelvis på grund av tro, övertygelse eller sexualitet. En inspektion för migrationsfrågor bör inrättas för att ge varje asylsökande den rättssäkra prövning han eller hon har rätt till. Detta bör riksdagen ge regeringen till känna.

4. Utlänningslagstiftningen, punkt 2 (M, SD)

av Johan Forssell (M), Mikael Cederbratt (M), Markus Wiechel (SD), Lars-Arne Staxäng (M), Linus Bylund (SD) och Tina Ghasemi (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2014/15:2639 av Elisabeth Svantesson m.fl. (M) yrkande 1.

Ställningstagande

Den svenska utlänningslagen har vuxit fram under lång tid och efter hand ändrats på grund av europeisk lagstiftning. Detta har gjort den svårhanterad. Den bör därför ses över utifrån ett juridiskt perspektiv för att göra den mer lättillgänglig och överblickbar. Detta bör riksdagen ge regeringen till känna.

5. Könsrelaterad förföljelse, punkt 3 (V)

av Christina Høj Larsen (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2014/15:82 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkandena 15 och 16,

bifaller delvis motion

2014/15:2180 av Jonas Gunnarsson m.fl. (S) yrkande 1 och avslår motionerna

2014/15:175 av Johanna Jönsson (C),

2014/15:1571 av Rickard Nordin och Johanna Jönsson (C) yrkandena 2 och 3,

2014/15:2180 av Jonas Gunnarsson m.fl. (S) yrkandena 2, 4 och 6 samt

2014/15:2316 av Jan Björklund m.fl. (FP) yrkande 12.

Ställningstagande

Tillämpningen av 4 kap. 1 § UtL när det gäller könsidentitet och könsuttryck avviker i praktiken från riksdagens intentioner med lagbestämmelsen. För att komma till rätta med detta bör den förtydligas. Regeringen bör därför återkomma med ett förslag om en ändring i bestämmelsen så att den uttryckligen anger att begreppet tillhörighet till viss samhällsgrupp även inrymmer personers könsidentitet och könsuttryck.

Regeringen har i sitt regleringsbrev till Migrationsverket 2012 ställt krav på att verket ska redovisa hur myndigheten arbetar för att säkerställa likformig tillämpning i asylärenden där sexuell läggning och könsidentitet åberopas. Regeringen bör i kommande regleringsbrev till Migrationsverket ställa krav på att verket genomför de förändringar som krävs för att åstadkomma detta.

Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

6. Könsrelaterad förföljelse, punkt 3 (FP)

av Emma Carlsson Löfdahl (FP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2014/15:2316 av Jan Björklund m.fl. (FP) yrkande 12 och

avslår motionerna

2014/15:82 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkandena 15 och 16,

2014/15:175 av Johanna Jönsson (C),

2014/15:1571 av Rickard Nordin och Johanna Jönsson (C) yrkandena 2 och 3

samt

2014/15:2180 av Jonas Gunnarsson m.fl. (S) yrkandena 1, 2, 4 och 6.

Ställningstagande

Hbt-personers asylansökningar ska inte avslås för att dessa personer har tvingats att dölja sin sexualitet i hemlandet, särskilt när själva anledningen till detta är landets förtryckande sociala och rättsliga normer. Därför behöver rättstillämpningen utvärderas vad gäller hbt-flyktingars möjlighet att beviljas asyl i Sverige. Vidare behöver ytterligare insatser göras för att stärka och garantera kompetensen om hbt-personers situation i olika länder vid asylprövningen. Detta bör riksdagen ge regeringen till känna.

7. Människosmuggling, punkt 4 (SD)

av Markus Wiechel (SD) och Linus Bylund (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2014/15:2524 av Kent Ekeröth m.fl. (SD) yrkandena 39–41.

Ställningstagande

För att delvis stävja människosmugglingen till Sverige bör den som smugglats hit alltid få avslag på sin ansökan om uppehållstillstånd eller medborgarskap i Sverige. Att låta sig smugglas genom hela Schengenområdet för att söka asyl i just Sverige är ett oetiskt sätt att kringgå Dublinförordningen och måste motverkas. Eftersom straffen för brotten människosmuggling och organiserande av människosmuggling inte återspeglar brottens allvar bör straffsatserna justeras och skärpas. För både människosmuggling och organiserande av människosmuggling bör minimistraffet vara ett års fängelse och maximistraffet höjas till fyra år. För grova fall bör minimistraffet höjas till två år och maximistraffet till åtta år. För fall som är ringa bör minimistraffet vara sex månaders fängelse och maximistraffet höjas till två år. Regeringen bör återkomma till riksdagen med lagförslag i enlighet med detta.

8. Det gemensamma europeiska asylsystemet, punkt 5 (M)

av Johan Forssell (M), Mikael Cederbratt (M), Lars-Arne Staxäng (M) och Tina Ghasemi (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2014/15:2993 av Karin Enström m.fl. (M) yrkande 30 och avslår motionerna
 2014/15:82 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkandena 4–6,
 2014/15:1656 av Maria Ferm (MP) i denna del,
 2014/15:1882 av Birgitta Ohlsson m.fl. (FP) yrkande 2,
 2014/15:1905 av Göran Hägglund m.fl. (KD) yrkande 3 i denna del,
 2014/15:2201 av Jonas Gunnarsson m.fl. (S) yrkande 4,
 2014/15:2394 av Robert Halef (KD) och
 2014/15:2866 av Mattias Karlsson m.fl. (SD) yrkandena 4, 29, 30, 32 och 33.

Ställningstagande

Mobilitetspartnerskap underlättar rörligheten för medborgare i såväl EU som berörda länder och ger samtidigt möjligheter att bygga upp migrationskompetens, vilket gynnar stabiliteten i relationen mellan EU och partnerstaten. Regeringen bör därför aktivt verka för att öka och bredda antalet stater med vilka EU ingår mobilitetspartnerskap och löpande återkomma till riksdagen med regelbundna rapporter om hur de olika samarbetena fungerar. Detta bör riksdagen ge regeringen till känna.

9. Det gemensamma europeiska asylsystemet, punkt 5 (SD)

av Markus Wiechel (SD) och Linus Bylund (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2014/15:2866 av Mattias Karlsson m.fl. (SD) yrkandena 4, 29, 30, 32 och 33 samt

avslår motionerna

2014/15:82 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkandena 4–6,

2014/15:1656 av Maria Ferm (MP) i denna del,

2014/15:1882 av Birgitta Ohlsson m.fl. (FP) yrkande 2,

2014/15:1905 av Göran Hägglund m.fl. (KD) yrkande 3 i denna del,

2014/15:2201 av Jonas Gunnarsson m.fl. (S) yrkande 4,

2014/15:2394 av Robert Halef (KD) och

2014/15:2993 av Karin Enström m.fl. (M) yrkande 30.

Ställningstagande

Siffror från Migrationsverket visar att hela 70 procent av de flyktingar som når Sverige gör detta landvägen via ett annat EU-land. Ytterligare ca 16 procent anländer med flyg från ett annat EU-land. Trots detta var det 2013 endast 18 procent av alla asylärenden som avgjordes enligt Dublinförordningen. En så

självklar sak som att efterleva förordningen skulle således medföra en betydande minskning av det i förhållande till vår folkmängd ohanterliga asyltryck som Sverige utsätts för i dag. Åtgärder bör därför vidtas så att andra medlemsländer respekterar Dublinförordningen och således hanterar de asylärenden som de är skyldiga att handlägga enligt förordningen.

Vidare bör det införas ett registreringskrav för de EES-medborgare som kommer till Sverige, så att polisen har möjlighet att kontrollera deras vistelsetid i landet. I kombination med denna registrering ska även identitetshandlingar kunna uppvisas för att verifiera att personen verkligen är en EES-medborgare. Vidare bör EES-medborgare som befinner sig i Sverige längre än en månad uppfylla krav på arbete och försörjning så att de inte blir en oskälig belastning på de svenska sociala trygghets- och bidragssystemen. De ska även ha en sjukförsäkring som täcker alla de risker som normalt täcks för medborgare i Sverige. Om något av villkoren för den fria rörligheten inte uppfylls ska EES-medborgaren omgående avvisas till sitt hemland.

Vad som nu anförts bör riksdagen ge regeringen till känna.

10. Det gemensamma europeiska asylsystemet, punkt 5 (V)

av Christina Høj Larsen (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförts i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2014/15:82 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkandena 4–6 och avslår motionerna

2014/15:1656 av Maria Ferm (MP) i denna del,

2014/15:1882 av Birgitta Ohlsson m.fl. (FP) yrkande 2,

2014/15:1905 av Göran Hägglund m.fl. (KD) yrkande 3 i denna del,

2014/15:2201 av Jonas Gunnarsson m.fl. (S) yrkande 4,

2014/15:2394 av Robert Halef (KD),

2014/15:2866 av Mattias Karlsson m.fl. (SD) yrkandena 4, 29, 30, 32 och 33 samt

2014/15:2993 av Karin Enström m.fl. (M) yrkande 30.

Ställningstagande

Regeringen bör i EU verka för att asyl- och flyktingpolitiken i grunden förändras så att den i framtiden bygger på respekt för mänskliga rättigheter och människors lika värde.

Vidare bör regeringen ta initiativ till att förändra EU:s politik om återtagandeavtal så att asylrätten inte inskränks. Genom avtalen görs

tredjeländers myndigheter till agenter för EU när det gäller återtagande av de egna medborgarna.

Slutligen bör regeringen ta initiativ till en översyn av Dublinförordningens regler om fördelningskriterier för asylsökande med syfte på att deras egna val av asylland ska vara styrande.

Vad som nu anförts bör riksdagen ge regeringen till känna.

11. Det gemensamma europeiska asylsystemet, punkt 5 (FP)

av Emma Carlsson Löfdahl (FP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförts i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2014/15:1882 av Birgitta Ohlsson m.fl. (FP) yrkande 2 och

avslår motionerna

2014/15:82 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkandena 4–6,

2014/15:1656 av Maria Ferm (MP) i denna del,

2014/15:1905 av Göran Hägglund m.fl. (KD) yrkande 3 i denna del,

2014/15:2201 av Jonas Gunnarsson m.fl. (S) yrkande 4,

2014/15:2394 av Robert Halef (KD),

2014/15:2866 av Mattias Karlsson m.fl. (SD) yrkandena 4, 29, 30, 32 och 33 samt

2014/15:2993 av Karin Enström m.fl. (M) yrkande 30.

Ställningstagande

Flyktingströmmarna från Syrien och Irak fortsätter att växa till följd av det upptrappade våldet. Sverige bör på EU-nivå verka för att fler medlemsstater tar ansvar för flyktingar från dessa regioner. Detta bör riksdagen ge regeringen till känna.

12. Det gemensamma europeiska asylsystemet, punkt 5 (KD)

av Roland Utbult (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförts i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2014/15:1905 av Göran Hägglund m.fl. (KD) yrkande 3 i denna del och

avslår motionerna

2014/15:82 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkandena 4–6,
2014/15:1656 av Maria Ferm (MP) i denna del,
2014/15:1882 av Birgitta Ohlsson m.fl. (FP) yrkande 2,
2014/15:2201 av Jonas Gunnarsson m.fl. (S) yrkande 4,
2014/15:2394 av Robert Halef (KD),
2014/15:2866 av Mattias Karlsson m.fl. (SD) yrkandena 4, 29, 30, 32 och 33
samt
2014/15:2993 av Karin Enström m.fl. (M) yrkande 30.

Ställningstagande

Fler länder måste ta sitt ansvar för flyktingar. Det bör även finnas möjlighet för flyktingar att ta sig legalt till Europa. De europeiska länder som bryter mot de gemensamma asylreglerna bör påföras kännbara sanktioner. Detta bör riksdagen ge regeringen till känna.

13. Asylprocessen, punkt 6 (SD)

av Markus Wiechel (SD) och Linus Bylund (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna
2014/15:2524 av Kent Ekeroth m.fl. (SD) yrkande 16 och
2014/15:2866 av Mattias Karlsson m.fl. (SD) yrkandena 5, 8–10 och 13,
bifaller delvis motion
2014/15:1127 av Kent Ekeroth (SD) yrkandena 1 och 2 samt
avslår motionerna
2014/15:82 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkandena 10–12 och 25–27 samt
2014/15:1187 av Lawen Redar (S).

Ställningstagande

En asylansökan ska alltid göras vid gränsen i samband med inresan. Asylsökanden ska då uppvisa handlingar som styrker hans eller hennes identitet och nationalitet. Asylsökanden ska även alltid redogöra för sin flyktväg till Sverige. Vid misstanke om att det lämnas en falsk uppgift om resvägen ska den verifieras av sökanden.

En databas bör upprättas där utvisningsdömdas foto, fingeravtryck och dna-prov lagras. Utlänningar som ansöker om uppehållstillstånd eller medborgarskap ska kontrolleras mot denna. En person som återfinns i registret ska omedelbart frihetsberövas till dess att han eller hon har utvisats, vilket ska ske omgående. Registret ska således föras för att kunna kontrollera att

utvisningsdömda inte på nytt försöker komma in i landet under en annan identitet.

Vad som nu anförts bör riksdagen ge regeringen till känna.

14. Asylprocessen, punkt 6 (V)

av Christina Höj Larsen (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförts i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2014/15:82 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkandena 10–12 och 25–27 samt avslår motionerna

2014/15:1127 av Kent Ekeröth (SD) yrkandena 1 och 2,

2014/15:1187 av Lawen Redar (S),

2014/15:2524 av Kent Ekeröth m.fl. (SD) yrkande 16 och

2014/15:2866 av Mattias Karlsson m.fl. (SD) yrkandena 5, 8–10 och 13.

Ställningstagande

Migrationsöverdomstolen förklarade i en dom i januari 2012 att dna-bevisning utgör en tung faktor vid fastställande av föräldraskap. Denna praxisändring löser en del av problematiken kring frågan om kravet på styrkt identitet som en förutsättning för familjeåterförening. Men den begränsas till de fall där familjemedlemmarna är förenade genom blodsband. Domen öppnar dock inte till familjeåterförening för t.ex. adopterade barn och makar. Utlänningslagen bör ändras så att kravet på styrkt identitet tas bort i ärenden om uppehållstillstånd på grund av anknytning. För att undanröja bristande innehav av pass som ett hinder mot familjeåterförening bör bestämmelserna om krav på innehav av pass i 2 kap. utlänningslagen ses över. Det bör även införas en uttrycklig bestämmelse om att fri bevisprövning gäller i utlänningsärenden. Vidare bör regeringen se över utlänningslagen så att det i mål om utvisning eller avvisning ska hållas en muntlig förhandling om det inte är uppenbart obehövligt. En muntlig förhandling ska alltid hållas om en part begär det. Det bör också införas en rätt att överklaga ett beslut av Migrationsverket om avslag på ansökan om främlingspass. Regeringen bör återkomma med ett förslag om detta. Det är vidare olyckligt att det inte finns någon möjlighet att få ett migrationsmål prövat i högsta instans ens om det är uppenbart feldömt i domstol. Regeringen bör återkomma till riksdagen med förslag om att ändringsdispens införs i Migrationsöverdomstolen.

Vad som nu anförts bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

15. Verkställighet av avvisnings- och utvisningsbeslut, punkt 7 (V)

av Christina Høj Larsen (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2014/15:82 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkandena 19, 23, 24, 28 och 29 samt avslår motionerna

2014/15:1343 av Solveig Zander och Ulrika Carlsson i Skövde (C),

2014/15:1871 av Robert Hannah och Birgitta Ohlsson (FP),

2014/15:2203 av Emanuel Öz (S),

2014/15:2270 av Amir Adan (M) och

2014/15:2639 av Elisabeth Svantesson m.fl. (M) yrkandena 2 och 3.

Ställningstagande

Sveriges återtagandeavtal med Irak och Afghanistan bör omedelbart sägas upp. Åtskilliga irakiska asylsökande har efter avvisning till Irak tvingats fly igen trots att Irak har förbundit sig att garantera deras säkerhet. Vidare bör regeringen ta initiativ till en översyn av 12 kap. 19 § UtIL för att bringa bestämmelsen i överensstämmelse med Europakonventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna. Bestämmelsen, som kräver att utlänningsmyndigheten inte tidigare kunnat åberopa verkställighetshinder eller haft giltig ursäkt för att inte ha åberopat dem tidigare, står i uppenbar konflikt med konventionens artikel 3. Om Migrationsverket en gång har överlämnat ett verkställighetsärende till polisen saknar polisen möjlighet att återlämna ärendet till Migrationsverket. Migrationsverket bör även ha möjlighet att återta ett verkställighetsärende som har överlämnats till polisen. En lagändring behövs för att ge myndigheterna möjlighet till detta. En förändrad situation kan göra det sakligt motiverat. Enligt de nuvarande reglerna börjar tvåveckorsfristen för frivillig återresa löpa samma dag som det finns ett lagakraftvunnet beslut. Eftersom det kan ha dröjt innan beslutet nått den det berör är det inte tillräckligt med en tidsfrist på två veckor. Tidsfristen bör börja löpa den dag utlänningsmyndigheten delges beslutet och alltid vara fyra veckor, dvs. på samma sätt som i dag gäller för EES-medborgare. Preskriptionsbestämmelsen i 12 kap. 22 § UtIL bör vidare ändras så att dess tillämpning återställs till det som ursprungligen varit avsikten, dvs. att om verkställigheten omöjliggjorts genom att utlänningsmyndigheten hållit sig gömd, bör det, trots preskription, inte vara uteslutet att på nytt ta upp avlägsnandeansökan och meddela ett nytt utvisningsbeslut. Utlänningsnämnden och Migrationsöverdomstolen har dock omtolkat bestämmelsen och bl.a. lagt

till som villkor att utlännningen måste uppfylla myndigheternas krav på en aktiv medverkan. Detta är inte acceptabelt.

Vad som nu anförts bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

16. Utvisning på grund av brott, punkt 8 (SD)

av Markus Wiechel (SD) och Linus Bylund (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 8 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförts i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2014/15:221 av Torkild Strandberg och Allan Widman (FP), 2014/15:2524 av Kent Ekeröth m.fl. (SD) yrkandena 8–14 och 29 samt 2014/15:2871 av Mattias Karlsson m.fl. (SD) yrkande 21.

Ställningstagande

Vi anser att det inte är rimligt att utlännningar som begått grova brott ska få inneha uppehållstillstånd och på sikt beviljas svenskt medborgarskap. Därför bör personer som saknar svenskt medborgarskap och som gör sig skyldiga till grova brott få sitt uppehållstillstånd indraget och utvisas. Med hänsyn härtill bör utlänningslagen ändras enligt följande. Frågan om utvisning bör bli obligatoriskt för domstolen att pröva i brottmål där den tilltalade inte är svensk medborgare och det ska föreligga synnerligen starka skäl för att utvisning inte ska utdömas i det fall en utlännning döms för ett brott som kan medföra utvisning. Brott med uppsåt ska ses som en försvårande omständighet. Brott såsom vålds- och sexualbrott, rån narkotikabrott, stöld och andra tillgreppsbrott och annan jämförlig brottslighet ska i princip alltid rendera utvisning på livstid. Domstolen bör när det gäller utvisning ta mindre hänsyn till utlänningsens levnadsomständigheter och hur länge utlännningen vistats i Sverige. Vidare bör kravet på att det måste finnas synnerliga skäl för att kunna utvisa en kriminell utlännning som bott i Sverige fem år eller mer avskaffas. Även kravet på att det måste föreligga synnerliga skäl för att det ska gå att utvisa en kriminell utlännning som haft uppehållstillstånd i fyra år eller mer bör avskaffas. Samma sak bör gälla för kravet på att det måste vara ett synnerligen grovt brott och att det skulle medföra allvarlig fara för allmän ordning och säkerhet att låta utlännningen stanna här för att domstolen ska besluta om utvisning när utlännningen har flyktingstatus. Vi anser även att det bör, på liknande sätt som anges brottsbalken om skyddande av brottsling, vara olagligt att gömma, hjälpa eller på andra sätt underlätta för personer som vistas illegalt i Sverige att hålla sig undan från den svenska rättsskipningen.

Vad som nu anförts bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

17. Förvar, punkt 9 (SD)

av Markus Wiechel (SD) och Linus Bylund (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 9 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2014/15:2524 av Kent Ekeroth m.fl. (SD) yrkande 17 och avslår motion 2014/15:82 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkandena 33 och 34.

Ställningstagande

En utlänning som har fått ett avvisnings- eller utvisningsbeslut men där verkställighet av olika skäl inte har kunnat ske bör hållas i förvar till dess att beslutet verkställs. Detta bör riksdagen ge regeringen till känna.

18. Förvar, punkt 9 (V)

av Christina Høj Larsen (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 9 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2014/15:82 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkandena 33 och 34 samt avslår motion 2014/15:2524 av Kent Ekeroth m.fl. (SD) yrkande 17.

Ställningstagande

De nuvarande reglerna om förvar är mycket vaga och ger stort utrymme för godtycke från tillämpande myndigheters sida. Det bör införas ett förbud i utlänningslagen mot att placera en förvarstagen person i kriminalvård med hänvisning till att han eller hon utgör en allvarlig fara för sig själv. En utredning med uppgift att se över utlänningslagens förvarsgrunder bör tillsättas. Detta bör riksdagen ge regeringen till känna.

19. Visering, punkt 10 (SD)

av Markus Wiechel (SD) och Linus Bylund (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 10 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2014/15:2866 av Mattias Karlsson m.fl. (SD) yrkandena 6, 7, 28 och 31 samt avslår motionerna

2014/15:82 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkandena 7 och 32,

2014/15:447 av Robert Hannah och Birgitta Ohlsson (FP) yrkandena 1 och 2 samt

2014/15:822 av Rickard Nordin (C) yrkande 2.

Ställningstagande

Visumtvång bör gälla för medborgare i länder som är, eller misstänks vara, baser för terrorism och för medborgare i länder som genererar omfattande illegal invandring till Sverige. Denna skärpning behövs för att motverka asylmissbruk. Tyvärr har den nuvarande viseringsfriheten missbrukats genom att allt fler EU-medborgare i en svag ekonomisk situation söker sig till Sverige för bättre levnadsvillkor eftersom deras hemland inte förmår ta ansvar för sina medborgare. För Sveriges del har det resulterat i en kraftig ökning av tiggeri, något som aldrig har varit syftet med den fria rörligheten inom unionen. För att komma till rätta med missbruket av den fria rörligheten måste de villkor som gäller för EES-medborgare skärpas. Vidare bör visumtvång kunna införas gentemot de medborgare i länder som har visat sig i hög grad bidra till missbruket av den fria rörligheten.

Vad som nu anförts bör riksdagen ge regeringen till känna.

20. Visering, punkt 10 (V)

av Christina Höj Larsen (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 10 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2014/15:82 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkandena 7 och 32 samt avslår motionerna

2014/15:447 av Robert Hannah och Birgitta Ohlsson (FP) yrkandena 1 och 2,

2014/15:822 av Rickard Nordin (C) yrkande 2 och

2014/15:2866 av Mattias Karlsson m.fl. (SD) yrkandena 6, 7, 28 och 31.

Ställningstagande

Regeringen bör i EU verka för att korta listan över visumpliktiga länder. Vidare bör visumkrav inte få användas för att stänga ute flyktingar och därmed ”kortslua” Genèvekonventionen. Regeringen bör även tillsätta en utredning med uppgift att lägga fram förslag om en procedur för utfärdande av asylvisum. Vad som nu anförts bör riksdagen ge regeringen till känna.

21. Medborgarskap, punkt 11 (SD)

av Markus Wiechel (SD) och Linus Bylund (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 11 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförts i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna

2014/15:208 av Torkild Strandberg (FP),

2014/15:2866 av Mattias Karlsson m.fl. (SD) yrkandena 19–24 och

2014/15:2911 av David Lång och Mikael Jansson (SD) yrkande 4,

bifaller delvis motion

2014/15:2911 av David Lång och Mikael Jansson (SD) yrkandena 5 och 6 samt

avslår motionerna

2014/15:82 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 31 och

2014/15:406 av Birgitta Ohlsson och Maria Weimer (FP).

Ställningstagande

Vi anser att det ska vara grundläggande att medborgarskapet hör samman med nationaliteten inte bara i juridisk mening utan även med avseende på identitet och samhörighet. Det bör upprätthållas en stark koppling mellan medborgarskap och nationell identitet. Sverige har under alltför lång tid ställt alltför låga sådana krav. Detta har gjort att det svenska medborgarskapets betydelse kraftigt har urholkats. Genom att kräva motprestationer för medborgarskap ökar medborgarskapets betydelse, samtidigt som det minskar risken för att personer som kommer till Sverige enbart för att åtnjuta sociala förmåner eller som inte håller sig inom lagens ramar tilldelas medborgarskap. Ett grundläggande krav för medborgarskap ska vara att sökanden ska ha varit bosatt i Sverige i minst tio år. Vidare ska medborgarskap endast beviljas en sökande som har godkänts i ett språktest och som därmed har visat sig ha tillgodogjort sig det svenska språket i både tal och skrift. Sökanden ska vidare ha godkänts i ett samhällskunskapstest och därmed uppvisat grundläggande kunskaper om svenskt samhällsliv, ha uppvisat en klanderfri vandel och skriftligen ha deklarerat sin lojalitet med Sverige och sin vilja att respektera svenska lagar och övriga samhällsregler.

Dubbelt medborgarskap bör inte tillåtas i Sverige. En sådan ordning kan leda till problem exempelvis i samband med äktenskap, skilsmässa och vårdnad av barn. Det kan också innebära att personer tillåts rösta i två olika länder.

Regeringen bör återkomma med förslag i enlighet med det anförda.

22. Medborgarskap, punkt 11 (V)

av Christina Höj Larsen (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 11 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2014/15:82 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 31 och avslår motionerna

2014/15:208 av Torkild Strandberg (FP),

2014/15:406 av Birgitta Ohlsson och Maria Weimer (FP),

2014/15:2866 av Mattias Karlsson m.fl. (SD) yrkandena 19–24 och

2014/15:2911 av David Lång och Mikael Jansson (SD) yrkandena 4–6.

Ställningstagande

Det är orimligt att en person som har fått uppehållstillstånd, men som inte har kunnat styrka sin identitet ska få vänta längre än fem år för att kunna beviljas medborgarskap. Utgångsläget bör i stället vara att det inte ska vara någon skillnad i kvalifikationstid mellan den som oförskyllt inte kan styrka sin identitet och övriga grupper som ska beviljas svenskt medborgarskap. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Särskilt yttrande

Verkställighet av avvsnings- och utvisningsbeslut, punkt 7 (M)

Johan Forssell (M), Mikael Cederbratt (M), Lars-Arne Staxäng (M) och Tina Ghasemi (M) anför:

Det finns ett delat ansvar mellan Migrationsverket, Polismyndigheten och Kriminalvården för verkställighet av av- och utvisningar. Detta delade ansvar har inte fungerat så väl som det borde. Vi står därför bakom motion 2014/15:2639 (M) yrkandena 2 och 3 i sin helhet men avstår från att reservera oss då regeringen nu har gett Migrationsverket i uppdrag att redovisa myndighetens arbete att säkerställa ett effektivt och rättssäkert återvändande. Återvändande är en central del av en legitim asylprocess och vi avser att följa ärendet noga i syfte att bevaka regeringens vidtagande av åtgärder.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden 2014/15

2014/15:82 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att det är av största vikt att stärka svenska myndigheters respekt för asylrätten och Genèvekonventionen.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen i EU bör verka för att asyl- och flyktingpolitiken i grunden förändras och i framtiden bygger på respekt för mänskliga rättigheter och människors lika värde.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen i EU bör ta initiativ till att EU:s politik i fråga om återtagandavtal förändras på ett sådant sätt att asylrätten inte inskränks.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör ta initiativ till en översyn av Dublinförordningen med syfte att fördelningskriteriet för de asylsökande ska vara att dessas egna val ska vara styrande.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen inom EU bör verka för att korta ned listan över visumpliktiga länder och för att visumkrav inte ska användas för att stänga ute flyktingar och därmed undergräva Genèvekonventionen.
10. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med förslag till ändringar i utlänningslagen för att förändra rättsläget och i lagen stryka kravet på styrkt identitet som förutsättning för familjeåterförening.
11. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör genomföra förändringar av utlänningsförordningen 2 kap. 12 § och 13 § andra stycket för att undanröja bristande passinnehav som hinder för familjeåterförening.
12. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma till riksdagen med förslag om att i utlänningslagen införa en bestämmelse om att fri bevisprövning gäller i utlänningsärenden.
15. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med ett förslag om ändring i 4 kap. 1 § utlänningslagen som anger att begreppet tillhörighet till en viss samhällsgrupp, utöver kön och sexuell läggning, även inrymmer könsidentitet och könsuttryck.

16. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen i kommande regleringsbrev till Migrationsverket bör ställa krav på att verket genomför de förändringar som krävs för att åstadkomma en likformig tillämpning i asylärenden där sexuell läggning och könsidentitet åberopas.
17. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör ta initiativ till att se över flyktingskapsbestämmelsen i utlänningslagen så att dess tolkning överensstämmer med gällande internationell rätt.
18. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör ta initiativ till att se över bestämmelserna om skydd vid väpnad konflikt, urskillningslöst våld eller svåra inre motsättningar så att skyddet blir mer heltäckande.
19. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen omedelbart bör säga upp Sveriges återtagandevtal med Irak och Afghanistan.
20. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör lägga fram förslag till en ändring i utlänningslagen så att Sverige uppfyller Europakonventionens krav när det gäller bevis- och utredningsbörd i fråga om tortyr.
21. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen måste föra en politik som uppfyller de förpliktelser som följer av att ha ratificerat Europakonventionen om de mänskliga rättigheterna.
22. Riksdagen beslutar om en ändring i 5 kap. 6 § första stycket 1 utlänningslagen i enlighet med förslaget i motionen.
23. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör ta initiativ till att se över 12 kap. 19 § utlänningslagen så att bestämmelserna överensstämmer med Europakonventionen om de mänskliga rättigheterna.
24. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma till riksdagen med ett förslag till lagändring som ger polisen möjlighet att återlämna ett verkställighetsärende till Migrationsverket och Migrationsverket möjlighet att återta ett verkställighetsärende som har överlämnats till polisen.
25. Riksdagen beslutar om ett nytt tredje stycke i 16 kap. 5 § utlänningslagen i enlighet med förslaget i motionen.
26. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma till riksdagen med ett förslag till ändring i utlänningslagen så att det införs en rätt att överklaga Migrationsverkets beslut om avslag på ansökan om främlingspass.
27. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med förslag till riksdagen

- om en ändring i utlänningslagen så att ändringsdispens på ansökan av den enskilde införs hos Migrationsöverdomstolen.
28. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att tidsfristen i utlänningslagen för frivillig återresa ska börja löpa den dag utlänningen har delgetts beslutet på samma sätt som i dag gäller för EES-medborgare.
  29. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma till riksdagen med ett förslag om ändrad lydelse av preskriptionsbestämmelsen i 12 kap. 22 § utlänningslagen för att dess tillämpning ska återställas till det som ursprungligen var avsikten.
  30. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med ett förslag om införande av en bortre gräns i asylprocessen.
  31. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utgångsläget bör vara att det inte ska vara någon skillnad i tid mellan den som oförskyllt inte kan styrka sin identitet och övriga grupper som har beviljats uppehållstillstånd och väntar på sitt svenska medborgarskap.
  32. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör tillsätta en utredning med uppgift att lägga fram ett förslag om en procedur för utfärdande av asylvisum.
  33. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör tillsätta en utredning med uppgift att se över utlänningslagens regler om förvarsgrunder.
  34. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör lägga fram ett förslag till ändring i utlänningslagen så att det införs ett förbud mot att placera en person i kriminalvård med hänvisning till att han eller hon är en allvarlig fara för sig själv.

2014/15:175 av Johanna Jönsson (C):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att göra en översyn av utlänningslagen för att säkra hbt-personers skyddsskäl vid asylprövning.

2014/15:208 av Torkild Strandberg (FP):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att det svenska medborgarskapet ska uppgraderas genom att införa krav på grundläggande svensk kunskaper och godkänd utbildning i hur det svenska samhället fungerar för att man ska kunna få svenskt medborgarskap.

2014/15:221 av Torkild Strandberg och Allan Widman (FP):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om utvisning av utländska medborgare som begår grova brott i Sverige.

2014/15:406 av Birgitta Ohlsson och Maria Weimer (FP):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att införa territorialprincipen vid sidan av härstamningsprincipen vid bestämmandet av medborgarskap för barn.

2014/15:447 av Robert Hannah och Birgitta Ohlsson (FP):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige ensidigt ska slopa kravet på turistvisum för civila ryska medborgare som vill besöka Sverige.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige ska verka för att EU ensidigt ska slopa kravet på turistvisum för civila ryska medborgare som vill besöka EU.

2014/15:822 av Rickard Nordin (C):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över Migrationsverkets regler så att e-sportare räknas som andra idrottare.

2014/15:1043 av Patrik Jönsson (SD):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av att se över praxis för beslut om kollektiva permanenta uppehållstillstånd.

2014/15:1127 av Kent Ekeröth (SD):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att med vetenskapliga metoder åldersbestämma immigranter som vid prövning av uppehållstillståndet vill behandlas eller kommer att bli behandlade som om de var under 18 år.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att prövningen av uppehållstillståndet för den som vägrar att delta i åldersbestämning ska avslutas och personen ska av- eller utvisas med omedelbar verkan.

2014/15:1187 av Lawen Redar (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över behovet av lagändringar i syfte att åtgärda barns

bristande processbehörighet i asyl- och anknytningsärenden för att barn ska få sin ansökan om familjeåterförening prövad.

2014/15:1270 av Johnny Skalin (SD):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att låta regeringen återkomma med ett förslag på ett poängsystem för beviljande av uppehållstillstånd som baseras på kriterier byggda på möjligheter för individen att på ett gott sätt ta del av det svenska samhället.

2014/15:1343 av Solveig Zander och Ulrika Carlsson i Skövde (C):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att överväga en lagändring så att LVU ges företräde framför utlänningslagen.

2014/15:1571 av Rickard Nordin och Johanna Jönsson (C):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att öka kunskapen kring kvinnors asylskäl.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att göra en genomgripande översyn av migrationspolitiken ur ett genusperspektiv.

2014/15:1656 av Maria Ferm (MP):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en öppen och human migrationspolitik.

2014/15:1871 av Robert Hannah och Birgitta Ohlsson (FP):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utreda en flyktigamnesti för papperslösa irakiska flyktingar som tillhör de folkmordsutsatta folkgrupperna assyrier och yezidier.

2014/15:1882 av Birgitta Ohlsson m.fl. (FP):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige på EU-nivå bör verka för att fler medlemsstater tar ansvar för flyktingar från Syrien och Irak.

2014/15:1905 av Göran Hägglund m.fl. (KD):

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om vikten av en fortsatt human flyktingpolitik.

2014/15:2180 av Jonas Gunnarsson m.fl. (S):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att även transpersoner som förföljs i sitt hemland på grund av könsidentitet eller könsuttryck ska omfattas av Genèvekonventionens flyktingdefinition.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av en översyn för att tillämpningen av hbt-personers skyddsskäl bättre ska överensstämma med riksdagens beslut.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om bedömningen av hbt-skäl som framförs sent i asylprocessen.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en utvärdering av hur bestämmelserna om hbt-flyktingars asylskäl tillämpas.

2014/15:2194 av Lars Eriksson (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att överväga en översyn av lagstiftningen mot bakgrund av ärenden om utvisning av kristna konvertiter.

2014/15:2201 av Jonas Gunnarsson m.fl. (S):

4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ändringar av regelverket för rörlighet för samkönade par inom EU.

2014/15:2203 av Emanuel Öz (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om angelägenheten i att säkerställa rättssäkerheten och effektivisera och förenkla handläggningen i pågående ärenden genom exempelvis en översyn av utlänningslagen.

2014/15:2270 av Amir Adan (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att göra det möjligt att arbeta under den tid som föregår verkställande av utvisningsbeslut.

2014/15:2316 av Jan Björklund m.fl. (FP):

12. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om asylprövning.

2014/15:2394 av Robert Halef (KD):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att verka för ett ökat antal kvotflyktingar till EU och för att fler EU-länder ska ta sitt ansvar att ta emot flyktingar, så att fler människor som flyr för sina liv får möjlighet att undkomma förtryck och förföljelse.

2014/15:2524 av Kent Ekeröth m.fl. (SD):

8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att frågan om utvisning ska bli en obligatorisk del för domstolen att pröva vid brottmål där den tilltalade innehar medborgarskap i ett annat land än Sverige eller är statslös.
9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att det ska föreligga synnerligen starka skäl för att utvisning vid prövning i domstol inte ska utdömas i det fall där en utlänning döms för ett brott som kan medföra utvisning.
10. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att brott med uppsåt ska ses som försvårande omständighet för gärningsmannen vid prövning av utvisning.
11. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att domstol ska ta mindre hänsyn till utlänningens levnadsomständigheter eller hur länge utlänningen vistats i Sverige.
12. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att avskaffa kravet på att det måste föreligga ”synnerliga skäl” för att kunna utvisa en kriminell utlänning som bott i Sverige fem år eller mer.
13. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att avskaffa kravet på att det måste föreligga ”synnerliga skäl” för att kunna utvisa en kriminell utlänning som har haft uppehållstillstånd i fyra år eller mer.
14. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att avskaffa kravet på att det måste vara ett synnerligen grovt brott och medföra allvarlig fara för allmän ordning och säkerhet för att domstolen ska besluta om utvisning i de fall som den kriminelle utlänningen har flyktingstatus.
16. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om dels att upprätta en databas där utvisningsdömdas foto, fingeravtryck och dna-prov lagras, mot vilka framtida immigranter som söker uppehållstillstånd eller medborgarskap ska kontrolleras, dels att om en person återfinns i detta register ska denne omedelbart frihetsberövas till dess att han är utvisad, vilket ska ske omgående.
17. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att hålla av- eller utvisningsdömd i förvar till dess att av- eller utvisning kan ske i de fall där det av olika anledningar föreligger förhinder.

29. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att kriminalisera skyddande av illegal invandrare.
39. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att den som smugglats in i Sverige som huvudregel ska få avslag på ansökan om uppehållstillstånd eller medborgarskap i Sverige.
40. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att skärpa straffen för människosmuggling.
41. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att skärpa straffen för organiserande av människosmuggling.

2014/15:2563 av Annika Lillemets m.fl. (MP):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige bör bli en fristad för visseblåsare.

2014/15:2639 av Elisabeth Svantesson m.fl. (M):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av en översyn av utlänningslagstiftningen.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en samverkan mellan Migrationsverket, Polismyndigheten och Kriminalvården.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en prioritering av återvändandeärenden inom Migrationsverket, Polismyndigheten och Kriminalvården.

2014/15:2705 av Mikael Jansson och David Lång (SD):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen måste redovisa hur stora kostnaderna för asyl- och anhöriginvandringen är.

2014/15:2866 av Mattias Karlsson m.fl. (SD):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att begränsa asylinvandringen i enlighet med kriterierna i FN:s flyktingkonvention samt ett antal kvotflyktingar.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att undantagsvis utfärda tillfälliga uppehållstillstånd för personer som inte fullt ut lever upp till kraven i FN:s flyktingkonvention men som av ytterst starka humanitära skäl ändå inte omedelbart kan återvända till sitt hemland, ett närliggande område eller sitt första asylland.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige ska iakttä Dublinförordningen.

5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige ska vidta åtgärder för att komma till rätta med asylmissbruket.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ett visumtvång gentemot länder som är eller misstänks vara baser för terrorism.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ett visumtvång gentemot länder som genererar omfattande illegal invandring till Sverige.
8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om krav på handlingar som stärker asylsökandes identitet och nationalitet.
9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om asylsökandes redogörelse för flyktväg.
10. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om åldersbestämning av asylsökande.
11. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att de som inte följer regelverket för asylansökan genast ska avvisas till det land de senast kom ifrån.
12. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att de som vistas i landet illegalt omgående ska avvisas utan prövning.
13. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att en asylansökan alltid ska göras vid gränsen i samband med inresan.
16. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att samhällsorientering ska vara obligatorisk för samtliga som söker uppehållstillstånd i Sverige.
18. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att uppehållstillstånd endast bör beviljas som tillfälliga tillstånd och att permanenta uppehållstillstånd därmed avskaffas som tillståndsform.
19. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om vikten av att stärka medborgarskapets betydelse.
20. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att grundläggande krav för medborgarskap ska vara att man har varit bosatt i Sverige i minst tio år.
21. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att en sökande endast ska beviljas medborgarskap efter att ha godkänts i ett språktest och därmed visat sig ha anammat det svenska språket i tal och skrift.
22. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att en sökande endast ska beviljas medborgarskap efter att ha godkänts i ett samhällskunskapstest och därmed uppvisat grundläggande kunskaper om svenskt samhällsliv.

23. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att den sökande i samband med ansökan om medborgarskap ska uppvisa en klanderfri vandel.
24. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att en person som ansöker om medborgarskap bör underteckna en deklaration där denna bekräftar sin lojalitet med Sverige och förbinder sig att respektera svenska lagar och övriga samhällsregler.
28. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om viseringsfrihet för EES-medborgare.
29. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om registreringskrav för EES-medborgare vid inresa till Sverige.
30. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om krav på EES-medborgares identitetshandlingar.
31. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om Sveriges möjligheter att införa visumtvång gentemot EES-länder vars medborgare i högre utsträckning missbrukar den fria rörligheten.
32. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om EES-medborgare och försörjningskrav.
33. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om avvisning av EES-medborgare.

2014/15:2871 av Mattias Karlsson m.fl. (SD):

21. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om utvisning av utländska gärningsmän.

2014/15:2911 av David Lång och Mikael Jansson (SD):

4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att avskaffa möjligheten till dubbelt medborgarskap.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att en utländsk medborgare som önskar få ett svenskt medborgarskap ska avkrävas en ed om att han eller hon svär trohet och lojalitet mot Sveriges konung, svenska staten och den svenska nationen.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om medborgarskapsutbildning.

2014/15:2993 av Karin Enström m.fl. (M):

30. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen i avsnitt 5.7 Global migration och utveckling

